
ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

J E L E N T É S

Sásd Város Önkormányzata pénzügyi helyzetének ellenőrzéséről
(43/4)

1255

2012. április

Állami Számvevőszék

Iktatószám: V-3077-017/2012.

Témaszám: 1015

Vizsgálat-azonosító szám: V0560108

Az ellenőrzést felügyelte:

Dr. Varga Sándor

számvevő igazgatóhelyettes

Az ellenőrzést vezette:

Renkó Zsuzsanna

számvevő tanácsos

Ellenőrzési csoportvezető:

Dér Livia

számvevő tanácsos

Az ellenőrzést végezték:

Groholy Andrásné

Hangyál Márta

számvevő tanácsos

Reichert Margit

számvevő

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS	9
I. ÖSSZEGZŐ MEGÁLLAPÍTÁSOK, KÖVETKEZTETÉSEK, JAVASLATOK	13
II. RÉSZLETES MEGÁLLAPÍTÁSOK	21
1. Az Önkormányzat kötelező és önként vállalt feladatai, a feladatellátás szervezeti keretei és annak változásai	22
2. Az Önkormányzat pénzügyi egyensúlyi helyzetét befolyásoló tényezők	26
2.1. A működési és a felhalmozási egyensúly változása	28
2.2. Az Önkormányzat bevételeinek változása	34
2.3. Az Önkormányzat működési és felhalmozási célú kiadásainak változása	36
3. Az Önkormányzat kötelezettségei	39
3.1. Az Önkormányzat pénzügyi kötelezettségeinek változása	39
3.2. A szállítói kötelezettségek változása	43
3.3. Egyéb kötelezettségek változása	44
4. A pénzügyi egyensúly megteremtése érdekében hozott intézkedések eredménye	46
5. Az ÁSZ által a korábbi években a pénzügyi egyensúly javítására tett szabályszerűségi és célszerűségi javaslatok hasznosulása	48

MELLÉKLETEK

1. számú Működési és felhalmozási célú hiány/többlet 2007-2010 közötti időszakban az Önkormányzat zárszámadási rendeleteiben (1 oldal)
2. számú Az Önkormányzat bevételei és kiadásai, valamint adósságszolgálat 2007-2010 között (1 oldal)
- 3/a. számú Az Önkormányzat 2007-2010. években megvalósított, 2010. december 31-ig befejezett fejlesztései és azok forrásösszetétele (1 oldal)
- 3/b. számú Az Önkormányzat 2010. december 31-én folyamatban lévő fejlesztési feladataira 2010. december 31-ig teljesített kifizetések és azok forrásösszetétele (1 oldal)
- 3/c. számú Az Önkormányzat 2010. december 31-én folyamatban lévő fejlesztési feladataira 2010. december 31-én fennálló kötelezettségek és azok forrásösszetétele (1 oldal)
4. számú Az önkormányzati feladatok ellátásában résztvevő gazdasági társaságok (1 oldal)

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

Törvények

Áht ₁	az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény
Áht ₂	az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény
Csódtv.	a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény
Gt.	a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény
Ket.	2004. évi CXL. törvény a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól
Ötv.	a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény
Stabilitási törvény	a 2011. évi CXCV. törvény Magyarország gazdasági stabilitásáról
Számv. tv.	a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény
Ptk	a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény

Rendeletek

Áhsz.	az államháztartás szervezetei beszámolási és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet
-------	--

Szórövidítések

áfa	általános forgalmi adó
ÁMK	Sásdi Általános Művelődési Központ
ÁSZ	Állami Számvevőszék
BIOKOM Kft	BIOKOM Pécsi Környezetgazdálkodási Kft
BM	Belügyminisztérium
DDOP integrációs pályázat	„Sikerese Magyarország” Önkormányzati Infrastruktúra fejlesztési program, Város és Település rehabilitáció cél keretében: Művelődési Központ, Könyvtár és Zeneiskola funkcióváltás pályázat
DDOP Városrehabilitáció	„Sásd Város központjának kiterjesztése és megújítása a Polgármesteri hivatal akadálymentesített és modernizált épületbe való költöztetésével, valamint közpark – felújítással” elnevezésű pályázat
DRV Zrt.	Dél-Dunántúli Regionális Vízmű Zrt
EU	Európai Unió
GDP	Bruttó hazai termék
jegyző	Sásd Város Önkormányzatának jegyzője
Képviselő-testület	Sásd Város Képviselő-testülete
Kistérségi társulás	Sásdi Többcélú Kistérségi Társulás
NGM	Nemzetgazdasági Minisztérium
ÖNHIKI	Önhibáján kívül hátrányos helyzetbe került önkormányzatok támogatása
Önkormányzat	Sásd Város Önkormányzata
Pécsi Vízmű Zrt.	Pécsi Vízműveket Működtető és Vagyonkezelő Zártkörűen Működő Részvénytársaság

---

polgármester	Sásd Város Önkormányzatának polgármestere
Polgármesteri hivatal	Sásd Város Önkormányzatának Polgármesteri hivatala
PPP konstrukció	Public Private Partnership (Partnerségi együttműködés közfeladatok ellátására a magánszektor bevonásával)
SzMSz ₁	Az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 14/2003. (XI.10.) számú rendelet
SzMSz ₂	Az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 11/2010. (X.20.) számú rendelet
szja	személyi jövedelemadó
TEKI	Területi Kiegyenlítést Szolgáló Támogatások
Városgazdálkodási Kft.	Sásd Városgazdálkodási Nonprofit Kft.

ÉRTELMEZŐ SZÓTÁR

BUBOR	Budapesti Bankközi Forint Hitelkamatláb. Irányadó, referencia jellegű kamatláb. Mértékét az MNB naponta állapítja meg a banki kamatok figyelembevételével. Közzététele naponta történik.
CLF módszer	Az önkormányzatok költségvetése elemzésének eszköze. A módszer következetesen elkülöníti a folyó és a felhalmozási költségvetés bevételeit és kiadásait, azok költségvetési egyenlegeit. Bizonyos mértékig a vállalati gazdálkodás logikai elemeit érvényesíti az önkormányzatok pénzügyi, jövedelmi helyzetének vizsgálata során. Az értékelés a pénzügyi kapacitás fogalmát helyezi a középpontba.
használhatósági fok	Az eszközgazdálkodás vizsgálatának elemzése során használt mutató. Számításakor a tárgyi eszköz könyv szerinti (nettó) értékét viszonyítják a tárgyi eszköz bruttó (beszerzési/létesítési) értékéhez. A %-ban kifejezett mutató értéke annál kedvezőbb, minél közelebb áll a 100%-hoz. Csökkenése az eszköz állagának romlására, avulására utal, ami maga után vonja az üzemeltetési és fenntartási költségek növekedését is.
kamatkockázat	A változó kamatozású forint-, vagy a devizahitelek futamideje alatt a kamat emelkedése miatt fennálló kamatkockázat, melynek növekedése miatt nő a hitel törlesztő részlete.
kötelező közszolgáltatás	A helyi önkormányzati feladatkörbe tartozó, a köztisztasággal és a településtisztasággal, valamint az élet- és vagyonbiztonsággal összefüggő egyes – közszolgáltatás útján megvalósuló – közfeladatok ellátása, amelynek kötelező igénybevételét külön jogszabály (törvény, helyi önkormányzati rendelet) határozza meg.
közfeladat	Állami, helyi, illetve kisebbségi önkormányzati feladat, amelynek ellátásáról az államnak, illetve az önkormányzatoknak kell gondoskodni. A hatályos szabályozás szerint közfeladatot törvény és önkormányzati rendelet állapíthat meg. Az önkormányzatok által ellátandó feladatok keretszerű meghatározását az Ötv. tartalmazza.
önkormányzat többségi tulajdonában lévő gazdasági társaságok	Az önkormányzat a gazdasági társaságban a szavazatok több mint ötven százalékával vagy a Ptk. 685/B. § (2)-(3) bekezdéseiben rögzített meghatározó befolyással rendelkezik. A befolyással rendelkező akkor rendelkezik egy jogi személyben meghatározó befolyással, ha annak tagja, illetve részvényese és jogosult e jogi személy vezető tisztségviselői vagy felügyelőbizottsága tagjai többségének megválasztására, illetve visszahívására, vagy a jogi személy más tagjaival, illetve részvényeseivel kötött megállapodás alapján egyedül rendelkezik a szavazatok több mint ötven százalékával (Ptk. 685/B. § (2) bekezdés). A meghatározó befolyás akkor is fennáll, ha a befolyással

---

rendelkező számára e jogosultságok közvetett módon (köztes vállalkozásain keresztül, a Ptk. 685/B §. (3), (4) bekezdés szerint) biztosítottak.

A helyi önkormányzat és az önkormányzat irányítása alá tartozó költségvetési szerv többségi tulajdonában, illetve többségi befolyása alatt álló gazdálkodó szervezet esetében hitelfelvétel, kölcsönfelvétel, garancia- vagy kezességvállalás, tartozásátvállalás, tartozás-elengedés, értékpapír kibocsátás, vásárlás, pénzügyi lízing, tartós bérleti szerződés, ingyenes vagyonszármazás (így különösen: ajándékozás, ingyenes engedményezés), vagy követelésvásárlás, követelésengedményezés végrehajtására vonatkozóan az Áht.¹ 100/M. § (4) bekezdése alapján az önkormányzat rendelkezik döntési jogosultsággal.

pénzügyi kapacitás

A pénzügyi kapacitás (financial capacity) az adósok hitelfelvételi képességének azon mértéke, ahol még anélkül tudják növelni az adósságot, hogy csökkenteniük kellene akár a jelenbeli, akár a jövőben esedékes kiadásait a fizetéseképtelenség elkerülése érdekében. (Forrás: Az önkormányzati rendszer pénzügyi helyzete, ÁSZKUT tanulmány 2010.)

pénzügyi kockázat

A működési kockázat egyik eleme. Megmutatkozhat a költségvetés nagyságrendjének, szerkezetének nem megalapozott módosításaiban, a bevételi és a kiadási előirányzatoktól lényegesen eltérő teljesítésekben, a nem megfelelő belső kontrollrendszer működésében, a tudatos károkozásokban, a biztosítások elmaradásában, a hibás fejlesztési döntésekben, a nem a terveknek megfelelő forrásfelhasználásokban. Jelentkezhet továbbá a bevételek és kiadások ütemkülönbsége miatt felvett folyószámla- és likvidhitelek költségvetési év végén fennálló egyenlege miatt, amely az önkormányzat költségvetésébe – akár tartósan – beépülő forráshiányt jelzi.

törlesztési kockázat

Annak a kockázata, hogy a megfelelő időben és mértékben a hitelt felvevőnél rendelkezésre állnak-e a pénzügyi források és egyéb szervek felé fennálló kötelezettségek visszafizetéséhez, a hitelek és kölcsönök törlesztéséhez szükséges pénzügyi források.

A törlesztési kockázatot növeli a kamat- és árfolyam növekedése, mivel ezekben az esetekben az adósságszolgálat nőhet. Törlesztési kockázatot okozhat a visszafizetésre tervezett forrás elérésének, teljesítésének bizonytalansága (pl. a visszafizetéshez tervezett tartalékolás elmaradt, a tervezettnél alacsonyabb a saját bevétel, a helyi adóból származó bevétel az adóalanyok, adóalapok csökkenése miatt nem teljesül).

---

szállítói kitettség

Az önkormányzat pénzügyi helyzete olyan külső körülmények hatására is módosulhat, amelyekre az önkormányzatnak nincs hatása, emiatt szállítói kitettsége keletkezik. Pl. a lejárt szállítói tartozások rendezése függhet attól, hogy a szállító milyen intézkedéseket fogantósít az önkormányzattal szemben.

SNA

System of National Account azaz a Nemzeti Számlák Rendszere, amely a gazdasági szektorok által létrehozott valamennyi terméket és szolgáltatást figyelembe veszi.

JELENTÉS

Sásd Város Önkormányzata pénzügyi helyzetének ellenőrzéséről

BEVEZETÉS

Az Állami Számvevőszék 2011. évtől érvényes stratégiája új irányt szabott a helyi önkormányzatok gazdálkodásának ellenőrzésében is. Az ÁSZ – küldetése és jövőképe szerint – szilárd szakmai alapokra támaszkodva értékteremtő ellenőrzéseivel és helyzetelemzéseivel az államháztartás egészében, így a helyi önkormányzati alrendszerben is elő kívánja segíteni a közpénzek és a köztulajdon szabályos, gazdaságos, hatékony és eredményes felhasználását. E folyamat részeként – az államháztartási hiány alakulásának összetevőire is figyelemmel – végezzük az önkormányzati alrendszer pénzügyi helyzetelemzését.

Az államháztartás helyi szintjén a 304 városnak¹ az általuk ellátott közszolgáltatások volumenére is tekintettel a közfeladatok ellátásában kiemelt szerepe van. E települések 2011. január 1-jei népessége 3169 ezer fő volt.

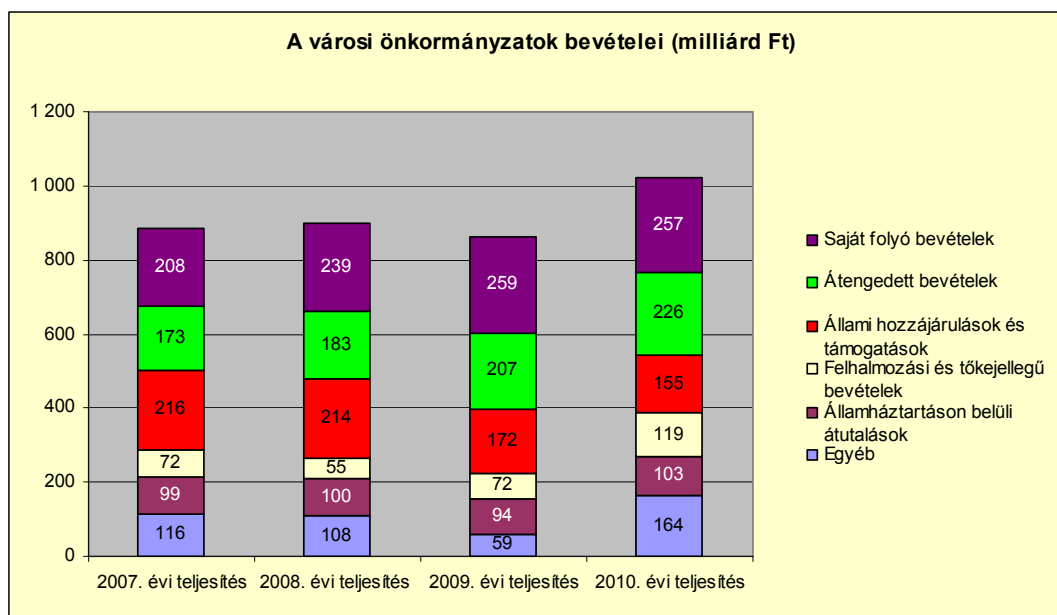
Feladataik és hatásköreik az Ötv. mellett különböző ágazati törvények által meghatározottak, miközben a feladatellátás szervezeti kereteit – ezen belül a gazdasági társaságok közszolgáltatások ellátásában betöltött szerepét – saját maguk határozzák meg. A gazdasági társaságok által ellátott feladatok esetén a gazdálkodás, továbbá az önkormányzatok pénzügyi egyensúlyi helyzetére ható közvetlen kockázatok egy része kikerült az önkormányzati alrendszerből. A többségi önkormányzati tulajdonban lévő társaságok gazdálkodásának körülményei befolyásolhatják a városok pénzügyi egyensúlyi helyzetének megítélésében rejlő kockázatokat.

Az áttekintett időszakban az önkormányzati forrásszabályozás elvei lényegesen nem változtak. Az önkormányzatok gazdasági mozgásterét a központi költségvetéstől való függőség mellett jelentősen befolyásolja a helyi adókiivetési jog gyakorlása. A városok gazdálkodási szabadságának lényeges eleme, hogy anyagi lehetőségeik függvényében dönthettek arról, hogy feladataik közül azokat, amelyek megoldására az Ötv. szerint a települési önkormányzat nem kötelezhető, a megyei önkormányzat fenntartásába adhatták. E döntések differenciáltan érintették a városok pénzügyi helyzetét.

---

¹ A megyei jogú városok nélkül figyelembe vett városok száma 304 városi önkormányzatot jelent.

A városi önkormányzatok 2007-2010 között teljesített bevételeinek alakulását és összetételét a következő ábra szemlélteti:

Az önkormányzati alrendszer **pénzügyi helyzetértékelése** során **új elemzési módszereket alkalmazott az ellenőrzés**. A költségvetési beszámoló adatainak elemzése helyett az önkormányzat pénzügyi helyzetét a CLF módszerrel értékeltük, amelynek lényegét és számításának módszerét a jelentés 2. pontjában, és a jelentés 2. számú mellékletében ismertetjük részletesen.

Az új módszereken alapuló helyzetértékelés fontosságát az adja, hogy a helyi **önkormányzatok bruttó adósságállománya**² a 2010. évi költségvetési beszámoló alapján 1248 milliárd Ft-ot tett ki. Ezen belül a 304 város adóssága 383 milliárd Ft volt, amely az önkormányzati alrendszer teljes adósságállományának 30,7%-át jelentette³.

A mérlegben kimutatott bruttó adósságállomány mellett az önkormányzatok számára az eszközállomány műszaki állapotának megőrzése is előbb-utóbb pénzügyi kötelezettséget jelent. Az elhasználódott eszközök pótlására forrást biztosító amortizációs (felújítási) alap képzésének⁴ elmaradása maga után vonhatja a feladatellátást kiszolgáló tárgyi eszközök állagának erőteljes romlását.

² Az önkormányzati mérlegbeszámolókból számított bruttó adósságállomány 2010. év végi összege magában foglalja a fejlesztési és a működési célú kötvénykibocsátásokat, a beruházási és fejlesztési hitelek, a működési célú hosszú lejáratú hitelek, a rövid lejáratú hitelek, váltótartozások miatti kötelezettségek teljes (2011-ben, illetve az azt követő években esedékes) állományát. Az önkormányzatok 2007. év végi mérleg szerinti adósságállománya 692 milliárd Ft volt.

³ A fővárosi és a kerületi önkormányzatok adósságának figyelmen kívül hagyásával számított 977 milliárd Ft összegű bruttó adósságállományból a városok 39,2%-kal részesedtek.

⁴ Erre a jelenlegi szabályozási környezetben nem kötelezi előírás az önkormányzatokat.

Emellett a 2007-2013-as időszakra meghirdetett, vissza nem térítendő EU-s fejlesztési forrásokhoz való hozzájutás lehetősége felerősítette az önkormányzati alrendszer fejlesztési igényeit, amelyek a felhalmozási költségvetési hiány folyamatos emelkedésén túl – az előírt jövőbeni fenntartási kötelezettség miatt – tovább terhelhetik az önkormányzatok költségvetését⁵.

Az ÁSZ a 2011. évi ellenőrzési tervében 43. számú, az Önkormányzatok gazdálkodási rendszerének ellenőrzése részeként áttekinti, és elemzi az önkormányzatok pénzügyi helyzetét. A gazdálkodás szabályszerűségét az ÁSZ az előző évek során ebben az önkormányzati körben is ellenőrizte. Jelen vizsgálatunk a tett javaslataink pénzügyi helyzetet érintő pontjainak hasznosítására utóellenőrzés jelleggel tér ki.

Az ellenőrzés megállapításait az Önkormányzat által kitöltött – teljességi nyilatkozattal megerősített – 27 tanúsítványon szolgáltatott adatokra alapoztuk. Ellenőrzési bizonyítékként használtuk fel továbbá:

- a képviselő-testületi és bizottsági előterjesztéseket, a döntés-előkészítés során készített dokumentumokat;
- a kötelezettségvállalások dokumentumait;
- a pénzügyi-számviteli nyilvántartásokat;
- az éves költségvetési beszámolókat;
- a költségvetési és zárszámadási rendeleteket.

Az ellenőrzés a 2007. január 1. – 2011. június 30. közötti időszakot öleli fel. A pénzügyi kötelezettségek állományának vizsgálatakor az ellenőrzött időszak 2006. december 31. – 2011. június 30. közötti időszakra terjedt ki.

Az ellenőrzés során vizsgáltunk minden olyan körülményt és adatot, amely a program végrehajtásához kapcsolódott és a pénzügyi helyzet alakulására hatást gyakorló releváns tények és folyamatok feltárásához szükségessé vált.

Az ellenőrzés célja annak értékelése volt, hogy:

- a vizsgált időszakban a kötelező- és önként vállalt feladatok ellátását biztosító szervezeti keretekben, a feladatellátás módjában bekövetkezett változások milyen hatást gyakoroltak az Önkormányzat pénzügyi helyzetének alakulására;

---

⁵ Az Állami Számvevőszék 2011 júniusában közzétett 1108. számú, a helyi önkormányzatok fejlesztési célú támogatási rendszerének ellenőrzéséről szóló jelentésében feltárta a fejlesztési folyamatok problémáit. A helyi önkormányzatok elsősorban azokat a fejlesztéseket valósították meg, amelyekhez támogatást lehetett igényelni. A fejlesztési célok közül a magasabb támogatás intenzitású pályázatokat részesítették előnyben. A fejlesztéssel megvalósuló létesítmények jövőbeni üzemeltetésének várható ráfordításait az önkormányzatok 71,9%-a nem mérte fel.

- az Önkormányzat pénzügyi – ezen belül működési és felhalmozási – egyensúlya mely tényezők hatására miként változott, és az Önkormányzat milyen intézkedéseket tett a pénzügyi egyensúly javítása érdekében;
- a költségvetési kiadások finanszírozása érdekében vállalt pénzügyi kötelezettségek hogyan alakultak, továbbá milyen kötelezettségek fennállása befolyásolja az Önkormányzat jövőbeli pénzügyi helyzetét;
- hasznosultak-e a gazdálkodási rendszer korábbi ellenőrzése során a pénzügyi egyensúly javítására az ÁSZ által tett szabályszerűségi és célszerűségi javaslatok.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi vizsgálat.

A vizsgálat jogszabályi alapját az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény 1. § (3), 5. § (2)-(6) bekezdései, továbbá az Áht₁ 120/A. § (1) bekezdése⁶ előírásai képezik.

A Baranya megyei kisváros állandó lakosainak száma 2011. január 1-jén 3329 fő volt. A Polgármesteri hivatal mellett két költségvetési szervet fenntartó Önkormányzat 2011. évi költségvetésének bevételi főösszege 2031 millió Ft, a 2010. évi mérlegfőösszege 3016 millió Ft. A városban a 2007-2010. évek időszakában jelentős fejlesztések készültek el, melyek forrását a hazai- és EU-s támogatások mellett az Önkormányzat által felvett hitelek biztosították. Az Önkormányzat mérleg szerinti nettó ingatlanvagyonára 2010. december 31-én 2177,8 millió Ft volt.

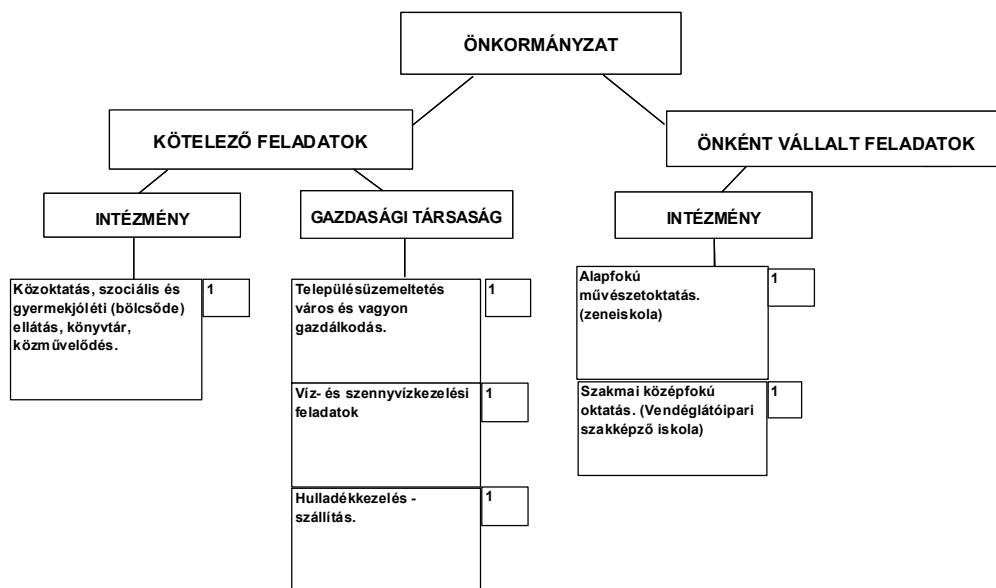
---

⁶ 2012. január 1-jétől az Áht₂ 61. § (2) bekezdés

I. ÖSSZEGZŐ MEGÁLLAPÍTÁSOK, KÖVETKEZTETÉSEK, JAVASLATOK

Az Önkormányzat – adatszolgáltatása szerint – a 2010. évi működési költségvetési kiadásaiból⁷ (853,8 millió Ft⁸) 769,3 millió Ft-ot (90,1%) a **kötelező feladatok**, 84,5 millió Ft-ot (9,9%) az **önként vállalt feladatok** ellátására fordított. A 2010. évben az önként vállalt feladatok finanszírozására fordított összeg részaránya 2,7 százalékponttal csökkent, a 2007-2009. évek átlagához viszonyítva. A vizsgált időszakban a működési kiadásokon belül a kötelező feladatok finanszírozására fordított kiadások aránya 2,7 százalékponttal növekedett. Ennek oka, hogy a működési költségvetési hiány folyamatos növekedésével, szűkült az Önkormányzat önként vállalt feladataihoz rendelt források köre. Az önként vállalt feladatok⁹ a lakásgazdálkodáshoz, a középiskolai és szakiskolai ellátáshoz, a felnőttoktatáshoz, az alapfokú művészetoktatáshoz, a logopédiai szolgáltatáshoz, a gyógytestneveléshez, a foglalkoztatás megoldásában való közreműködéshez és a művészeti tevékenységek támogatásához kapcsolódtak.

Az Önkormányzat feladatellátásának szervezeti struktúráját az alábbi ábra szemlélteti:

⁷ Az Önkormányzat 2010. évi működési kiadása 862,1 millió Ft volt.

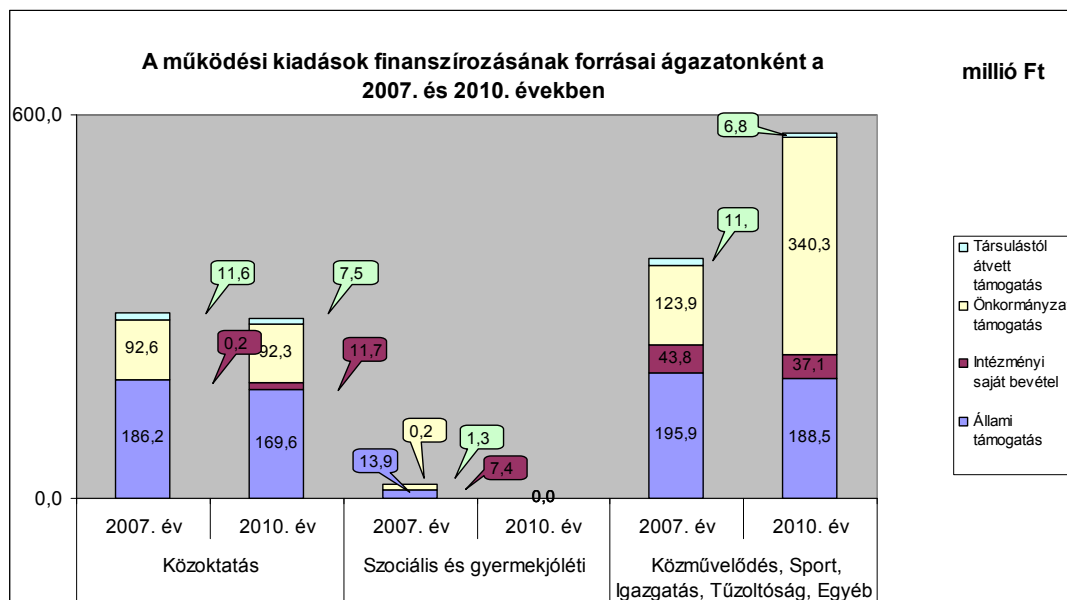
⁸ A működési kiadások az OEP és a Társadalombiztosítási Alapból finanszírozott kiadások nélkül.

⁹ Önként vállalt feladatait az Önkormányzat az SzMSz-ében határozta meg.

Az Önkormányzat feladatait 2011. június 30-án (a Polgármesteri hivatallal együtt) **három költségvetési szervvel, három gazdasági társasággal** és a Kistérségi társulás társult tagjaként **látta el**. Az intézmény szervezeti átalakítások és intézményi összevonások ellenére a feladatellátás telephelyeinek száma a 2007. évi ötről 2011. év I. félév végére nem változott. Az Önkormányzat egy gazdasági társaságban rendelkezik kizárólagos tulajdonnal, a feladatellátásban részt vevő másik két gazdasági társaságban tulajdoni részesedése az ellenőrzési időszakban nem volt. A BÍOKOM Kft. közszolgáltatási szerződés keretében a hulladékkezelés-szállítást, a Pécsi Vízmű Zrt. vagyonkezelési és működtetési szerződéssel a víz- és szennyvízkezelési feladatokat látta el. A saját tulajdonú gazdasági társaság a közterületek fenntartása, a temetők üzemeltetése, a köztisztasági, valamint a vagyonüzemeltetéssel összefüggő feladatok területén kapott szerepet az Önkormányzat feladatellátásában. A gazdasági társaságok a működésükhöz az ellenőrzött időszakban összesen 17,3 millió Ft működési célú pénzeszköz átadásban részesültek.

Az Önkormányzat működési kiadásokra 2010-ben 853,8 millió Ft-ot fordított, amely 165,2 millió Ft-tal (16,6%-kal) haladta meg a 2007-2009. évi ráfordítások 732,2 millió Ft-os átlagát. Ennek oka, hogy a működési kiadásokon belül 67,3 millió Ft-tal **növekedett az EU projektekhez kapcsolódó dologi kiadások összege**.

Az egyes közszolgáltatások feladatellátásában résztvevő intézmények működési **kiadásainak finanszírozási forrását ágazatonként** a következő ábra szemlélteti:

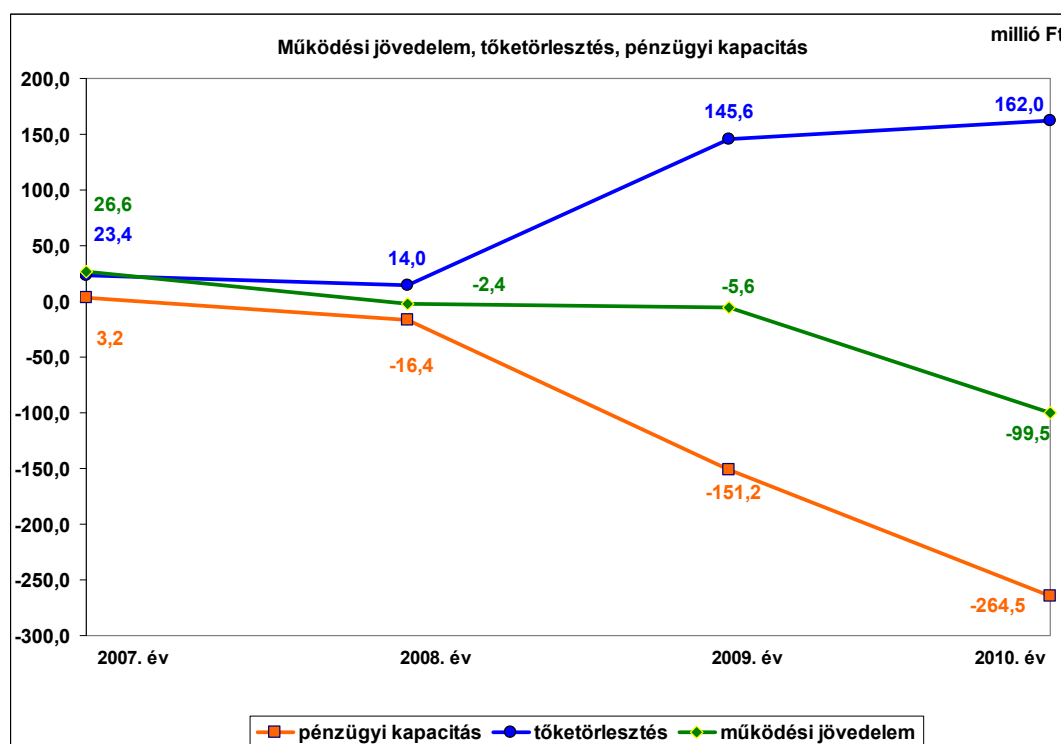
A közoktatási ágazatban a 2010. évben 2007-hez viszonyítva 8,9%-kal (16,6 millió Ft-tal) csökkent az állami támogatás részaránya. A végrehajtott intézményi integráció eredményeként az összes működési kiadás a 2007-2009. évek átlagához viszonyítva a 2010. évre 6,3%-kal (300,2 millió Ft-ról 281,1 millió Ft-ra) csökkent. Ennek eredményeképpen az állami támogatás részarányának csökkenése a finanszírozáson belül nem járt együtt az önkormányzati támogatás emelkedésével. A szociális és gyermekjóléti feladatok ellátását a 2009. évtől

a Kistérségi társulás végezte. A közművelődés területén (216,4 millió Ft-tal) növekedett a vizsgált időszakban az önkormányzati támogatás részaránya. A 2010. évben végrehajtott feladatát szervezés során a mozgókönyvtári szolgáltatás és az ehhez biztosított költségvetési támogatás átkerült a Kistérségi társuláshoz. Ennek hatására megnövekedett az állami támogatásból nem finanszírozott feladatok aránya. A Polgármesteri hivatalban (egyéb ágazat) a működési kiadások növekedését az EU-s pályázatokhoz elszámolt személyi és dologi kiadás növekménye okozta.

A 2007-2010. években az önkormányzati közszolgáltatások körében végrehajtott **szervezeti változások**, a feladatátadások összességében a kiadásokat 79,3 millió Ft-tal, a bevételeket 61,5 millió Ft-tal csökkentették, **17,8 millió Ft összegű megtakarítást** eredményezve.

Az Önkormányzat folyó költségvetési egyenlege (működési jövedelme) a 2007. évben pozitív, a 2008-2010. években negatív összegű volt. A működési jövedelem, tőketörlesztés, pénzügyi kapacitás alakulását az alábbi ábra mutatja:

A **működési jövedelem** 2007-ben működési forrástöbbletet, 2008-2010 között működési forráshiányt mutatott. A működési forráshiány csökkentése érdekében pályázatot nyújtottak be a működőképesség megőrzését szolgáló kiegészítő támogatásokra, az elnyert összeg az évek alatt folyamatosan csökkent. Az ÖNHIKI támogatás összege 2007-ben 54,3 millió Ft, 2008-ban 6,1 millió Ft, 2009-ben 23,2 millió Ft, 2010-ben 5,2 millió Ft, 2011-ben 5,9 millió Ft volt. A működésképtelen helyi önkormányzatok támogatása jogcímen 2007-ben 10,0 millió Ft, 2008-ban 35,0 millió Ft, 2009-ben 8,0 millió Ft, 2010-ben 3,0 millió Ft vissza nem térítendő támogatást kaptak. Az ÖNHIKI és a működésképtelen helyi önkormányzatok egyéb támogatása nélkül a folyó költségvetés egyenlege mindegyik évben működési hiányt mutatott: 2007-ben

-37,7 millió Ft, 2008-ban -43,5 millió Ft, 2009-ben -36,8 millió Ft, 2010-ben -107,7 millió Ft.

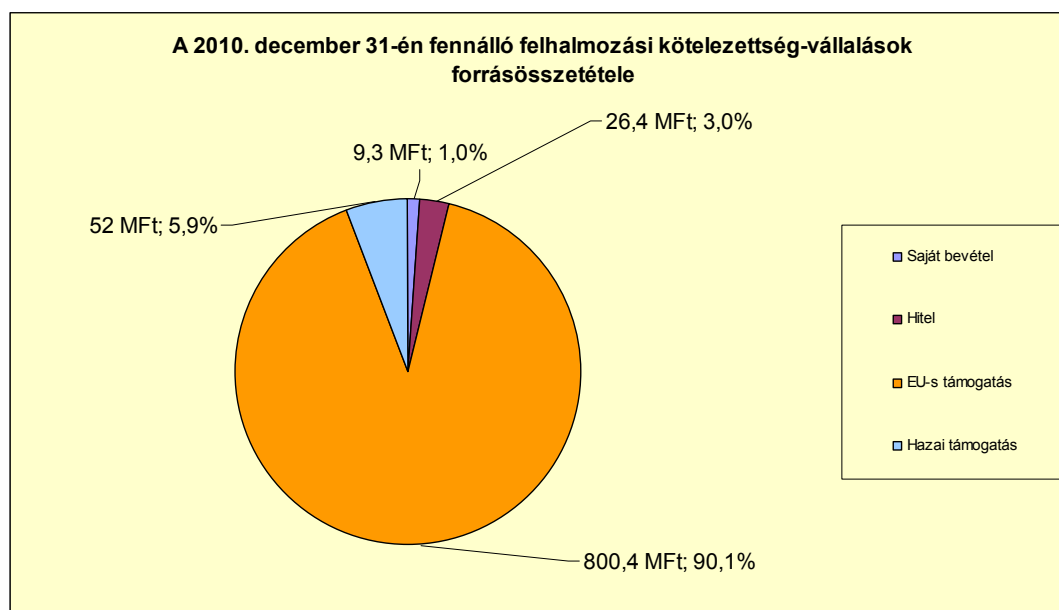
Az Önkormányzat a 2007-2010. években 345,0 millió Ft hitelt törlesztett, a 2007-2011. év I. félév közötti időszakban, az utófinanszírozott pályázatok támogatásának megelőlegezésére éven belüli lejáratú hiteleket vett fel. A vizsgált időszakban igénybevett éven belüli lejáratú hitel összege 228,9 millió Ft volt.

Az adósságszolgálat, továbbá a felhalmozási forráshiány 2007-2010 között 445,4 millió Ft-ot tett ki. A pénzügyi egyensúly fenntartása külső források bevonásával volt biztosítható, az egyensúlyt 442,9 millió Ft hitel felvételével teremtték meg. 2008-tól a nettó működési jövedelem negatív értéke mellett, a meglévő adósságot is újabb hitelek felvételével tudta visszafizetni. A tőketörlesztés a 2009. évben 145,6 millió Ft volt, melyből folyószámlahitel 101,7 millió Ft, likvidhitel 36,6 millió Ft, hosszú lejáratú hitel 7,3 millió Ft. A 2010. évben 162,0 millió Ft-ot törlesztettek, melyből folyószámlahitel törlesztés 105,1 millió Ft, likvidhitel törlesztés 44,9 millió Ft, hosszú lejáratú hiteltörlesztés 12,0 millió Ft volt.

A működési célú **költségvetési támogatás és az szja bevétel** együttes összege az évek között lényeges eltérést nem mutatott, az összes költségvetési bevételen belüli aránya a 2010. évben egy százalékponttal (69,2%) tért el, a 2007-2009. évek 70,2%-os átlagától. A vizsgált időszakban az Önkormányzatnál helyi iparüzési adót, építményadót, vállalkozók kommunális adóját és magánszemélyek kommunális adóját vetették ki, melyek mértéke a vizsgált időszakban nem változott. Új helyi adót a vizsgált időszakban az Önkormányzat nem vetett ki. Az Önkormányzatnál a **helyi adókból és pótlékokból** származó bevételek aránya a folyó bevételekben a 2007-2009. években átlagosan 7,1% (53,4 millió Ft) volt, amely a 2010. évre 9,0%-ra (68,4 millió Ft-ra) növekedett. A 2009-ről 2010. évre történő 15,8 millió Ft-os növekedést az Önkormányzat hátralékok behajtására tett intézkedései okozták. A vizsgált években a felhalmozási célú bevételek jelentős ingadozását az államháztartáson belülről kapott, pályázatokból származó támogatások okozták. Közoktatási integráció fejlesztéséhez, csapadékvíz elvezetéshez, városrehabilitációhoz és EU-s programokhoz 2009-ben 112,8 millió Ft, a 2010. évben 208,3 millió Ft, a 2011. év I. félévben 69,8 millió Ft támogatásban részesült az Önkormányzat.

Az Önkormányzat **pénzügyi egyensúlyi helyzetének alakulását jelentősen befolyásolta az Önkormányzat fejlesztési tevékenysége.** A 2007-2010. évek időszakában a városrehabilitáció és a csapadékvíz elvezetés mellett 10 millió Ft alatti fejlesztések és felújítások készültek el 311,4 millió Ft összegben. A befejezett fejlesztés és felújítás forrása a 98,5 millió Ft saját erő és a 38,7 millió Ft hazai- és 124,1 millió Ft EU-s támogatások mellett 50,1 millió Ft hitelfelvétel volt. A 2010. december 31-én **folyamatban lévő** közoktatási integráció fejlesztési feladat az időszak legjelentősebb felújítása, melyre 2009-2010. években 85,4 millió Ft kiadást teljesítettek EU-s támogatásból. Az Önkormányzatnál 2010. december 31-én **folyamatban lévő fejlesztési feladatok 2010. évet követő kötelezettségvállalásainak összege** 888,1 millió Ft volt, amelyből 26,4 millió Ft-ot hitel felvételéből, 800,4 millió Ft-ot EU-s támogatásból, 52,0 millió Ft-ot hazai támogatásból és 9,3 millió Ft-ot

saját forrásból terveznek biztosítani. Az önrész biztosításához a hitelszerződést megkötötték, de a 2011. év I. félév végéig még nem vették igénybe.

Az Önkormányzat mérleg szerinti **pénzügyi kötelezettsége** a 2006. év végéről a 2011. év I. félév végére 58,5 millió Ft-ról 274,0 millió Ft-ra nőtt. A fennálló pénzügyi kötelezettségek a folyószámlahitel mellett, nyolc hosszú lejáratú hitelből, valamint 11 rövid lejáratú hitel igénybevételeiből keletkeztek.

Az Önkormányzat pénzügyi kötelezettségvállalásaira képviselő-testületi döntés alapján került sor, azonban az előterjesztésekben nem mutatták be a tőketörlesztések, a hitelkamatok és egyéb költségek forrásait. A pénzügyi kötelezettségek visszafizetésének forrását az előterjesztésekben nem számszerűsítették.

Az Önkormányzat a hosszú lejáratú hiteleit kettő kivételével mind lehívta, és a hitelcélnak megfelelően a Képviselő-testület által jóváhagyott, a költségvetésbe betervezett beruházásokhoz használta fel. Az Önkormányzatnak a fennálló hosszú lejáratú pénzügyi kötelezettségeivel kapcsolatban, a vizsgált időszak alatt 67,3 millió Ft tőke- és kamattörlesztési kiadása keletkezett. A 2007-2011. év I. féléve között átmenetileg szabad pénzeszközeiből 1,9 millió Ft kamatbevételt realizált.

Az Önkormányzat költségvetésének **pénzügyi egyensúlyát** a vizsgált időszakban folyószámlahitel, és a pályázati támogatások megelőlegezését biztosító 366,7 millió Ft rövid lejáratú hitel igénybevételeivel biztosította. A folyószámlahitel állomány folyamatos fennállása és keretösszegének növekedése azt mutatja, hogy az Önkormányzatnál tartósan fennállt a finanszírozási igény, ami pénzügyi kockázatot jelent. Az EU támogatások utófinanszírozása miatt az Önkormányzat rövid lejáratú hitelszerződéseket kötött. Az éven belüli lejáratú hitelszerződésekből a 2011. június 30-án fennálló kötelezettsége az Önkormányzatnak 138,0 millió Ft volt, melynek fedezetét a lehívásra kerülő EU támogatás biztosította.

Az Önkormányzat törlesztési kockázatát növeli, hogy a 2007-2009. évek átlagához viszonyítva ötödére csökkenő ÖNHIKI támogatás összegét is folyószámlahittel pótolták.

A rövid lejáratú hitelek igénybevétele 10,6 millió Ft kamatkidást eredményezett.

A folyószámlahitel igénybevétele a 2007-2011. év I. félévében a következők szerint alakult:

Megnevezés	2007. év	2008. év	2009. év	2010. év	2011. év I. félév
Folyószámlahitel					
Keretösszeg január 1-jén (millió Ft-ban)	40,0	60,0	90,0	90,0	120,0
Átlagos napi állomány (millió Ft-ban)	49,0	55,4	66,7	86,0	111,3
Folyószámla hittel zárt napok száma (nap)	365,0	366,0	365,0	365,0	180,0
Egyenleg (állomány millió Ft-ban)	x	x	x	101,7	94,0

A folyószámlahitel igénybevétele, a likviditás biztosítása az Önkormányzatnak 20,9 millió Ft kamatkidást okozott. Az Önkormányzat 2011 év I. félév végi szállítói tartozása 320,1 millió Ft, melyből a lejárt tartozás 45,8 millió Ft volt. A lejárt szállítói tartozások 31,2%-a (14,3 millió Ft) a 30 nap alatti tartozás, 31,0% (14,2 millió Ft) a 31-60 nap közötti tartozás és 37,8% (17,3 millió Ft) a 61-90 nap közötti tartozás. A megállapodással érintett (átütemezett) szállítói tartozások összege 265,2 millió Ft, melynek oka, hogy az ÁMK integrációs pályázat támogatási szerződése szerint, a szállító által az Önkormányzatnak benyújtott számla összegéből, a támogatási részt a közreműködő szervezet¹⁰ közvetlenül a szállítónak utalja. Az év végi szállítói tartozásállományból a megállapodással érintett rész a támogatási összeg, melyet a közreműködő szervezet még nem utalt át a szállítóknak.

Az Önkormányzat a gazdasági társasága részére fejlesztési és egyéb hitelek igénybeviteléhez készfizető kezességet nem vállalt, kölcsönt nem nyújtott.

Az Önkormányzat **kötelezettségeinek 2010. december 31-i, valamint 2011.június 30-i állományát és várható alakulását** a kötelezettségek lejáratáig a következő táblázat szemlélteti:

Megnevezés	Állomány 2010. december 31-én			Állomány 2011. június 30-án			Várható kötelezettség 2011-2013. években		Várható kötelezettség 2014. évtől	
	HUF-ban (millió Ft-ban)	Devizában (összege, ezer ...-ben)	Deviza nem	HUF-ban (millió Ft-ban)	Devizában (összege, ezer ...-ben)	Deviza nem	HUF-ban (millió Ft-ban)	Devizában (összege, ezer ...-ben)	HUF-ban (millió Ft-ban)	Devizában (összege, ezer ...-ben)
Pénzüntéti kötelezettségek										
Hosszú lejáratú pénzüntéti kötelezettségek	50,6	0	HUF	42,0	0	HUF	10,8	0	39,8	0
Éven belüli lejáratú pénzüntéti kötelezettségek	112,6	0	HUF	138,0	0	HUF	138,0	0	0,0	0
Folyószámla hitel	101,7	0	HUF	94,0	0	HUF	94,0	0	0,0	0
Pénzüntéti kötelezettségek összesen HUF-ban:	264,9	0	HUF	274,0	0	HUF	242,8	0	39,8	0
Szállítói tartozás	320,1	0	HUF	320,0	0	HUF	320,0	0	0,0	0
Egyéb kötelezettségek	3,8	0	HUF	3,8	0	HUF	3,8	0	0,0	0

¹⁰ Nemzeti Fejlesztési Ügynökség

Az Önkormányzatnak pénzügyi kötelezettsége a 2011. I. félév végén 274 millió Ft volt. Ezek várható kötelezettsége (tőke, kamat és egyéb költség) a legutóbbi kamatfizetés feltételei alapján a 2011-2013. években 242,8 millió Ft. A mérlegében kimutatott egyéb kötelezettségek (3,8 millió Ft) az iparüzési adóelőleg túlfizetéséből származott. A 2011-2013. évek pénzügyi kötelezettségeinek teljesítését a 138 millió Ft-os európai uniós támogatásból, a 2010. évi mérlegben kimutatott 27,2 millió Ft követelésállományból tervezik finanszírozni, valamint – az Önkormányzat nyilatkozata szerint – a kötelezettségekre fedezetet biztosíthat a jelzáloggal nem terhelt forgalomképes ingatlanvagyon is. A helyi sajátosságok, valamint kereslet hiányában azonban ezek az ingatlanok nehezen értékesíthetők. A 2011. június 30-i kötelezettség állományt figyelembe véve, az Önkormányzat 2014. évet követően esedékes pénzügyi kötelezettsége 39,8 millió Ft. A további évekre szóló ismert pénzügyi kötelezettségek teljesítését nem látjuk biztosítottnak, mivel a visszafizetés fedezetéül megjelölt tehermentes, forgalomképes ingatlanvagyon értékesítéséből a bevétel realizálása bizonytalan.

A 2007-2010. évek között az Önkormányzat felújításokra és az eszközök pótlására a kimutatott értékcsökkenés 1,3%-ának megfelelő összeget, 3,9 millió Ft-ot fordított. Az eszközök használhatósági foka a 2007. évi 76,3%-ról 2010-re 74,4%-ra csökkent, amely az Önkormányzat kezelésében lévő eszközök használhatósági fokának romlását jelezte.

Az Önkormányzat – az adatszolgáltatása alapján – az ellenőrzött időszakban **kiadási megtakarítást eredményező és bevételt növelő intézkedéseket** tett. A 2007-2011. év I. féléve között tett intézkedések hatására 6,0 millió Ft bevételi többletet, továbbá 61,1 millió Ft kiadási megtakarítást mutattak ki. A kiadási megtakarítások 88,2%-a az elrendelt álláshely csökkentések eredménye. Az álláshely-csökkentő intézkedések 2007-2011. év I. féléve között önkormányzati szinten összesen 34 álláshely megszüntetését jelentették. A feladatbővülések miatt közoktatási területen egy fő, egyéb területen két fő álláshely- és egyben létszámnövekedés is szükségessé vált. Ennek következtében az időszak álláshelyeinek száma 31 fővel csökkent. A bevételnövelő intézkedések adókedvezmények és mentességek csökkentésére vonatkoztak.

Az **Önkormányzat pénzügyi egyensúlyi helyzetét összegezve** a következők emelhetők ki:

Sásd Város Önkormányzatának **pénzügyi egyensúlyi helyzete rövid távon veszélyeztetett.**

A folyó bevételek 2008. évtől nem nyújtottak fedezetet a folyó kiadásokra és az adósságszolgálat finanszírozására. Az Önkormányzat működését állandósult és növekvő folyószámlahitel igénybevételével tudta biztosítani.

A fejlesztésekhez szükséges önrészt hosszú lejáratú hitelekkel, a szállítói finanszírozáson túli támogatások előfinanszírozását éven belüli lejáratú hitelekkel fedezték.

A működési jövedelem nem biztosított fedezetet az Önkormányzat növekvő adósságszolgálatára és a visszafizetés egyéb forrásait sem számszerűsítették.

A lejárt szállítói tartozások növekedése, valamint a 2009. évtől megjelenő 60 napon túli tartozások az Önkormányzat folyamatosan romló likviditási helyzetét és szállítói kitettséget mutatja.

A folyamatban lévő fejlesztési projektekhez szükséges források rendelkezésre állnak.

Az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény 33. § (1) bekezdésében foglaltak értelmében a jelentésben foglalt megállapításokhoz kapcsolódó intézkedési tervet köteles az ellenőrzött szervezet vezetője összeállítani és azt a jelentés kézhezvételétől számított harminc napon belül az ÁSZ részére megküldeni. Amennyiben az intézkedési tervet határidőben nem küldi meg a szervezet, vagy az továbbra sem elfogadható, az ÁSZ elnöke a hivatkozott törvény 33. § (3) bekezdés a)-b) pontjaiban foglaltakat érvényesítheti.

A 2011. június 30-i pénzügyi egyensúlyi helyzet alapján az ellenőrzés intézkedést igénylő megállapításai és javaslatai a következők:

a Polgármesternek

1. Az Önkormányzat nettó működési jövedelme a 2008. évtől negatív volt. Az Önkormányzat által vállalt fejlesztési kiadások saját forrásának fedezete rövid távon a rendelkezésre álló hitelekből biztosított. Az Önkormányzat finanszírozásában a folyószámlahitel állandósult. Az Önkormányzat által tett intézményszervezeti átalakítások, kiadáscsökkentő és bevételnövelő intézkedések nem biztosítanak elegendő forrást a pénzügyi egyensúly helyreállításához. Az Önkormányzatnál nem biztosított a vállalt pénzügyi és egyéb kötelezettségek fedezete. A működési jövedelem prognosztizált csökkenése már rövid távon (a 2011-13. években) veszélyezteti az Önkormányzat pénzügyi egyensúlyát.

Javaslat:

Az Önkormányzat pénzügyi egyensúlyának gyors helyreállítása és hosszú távú fenntarthatósága érdekében kezdeményezze – felelősök és határidők megjelölésével – az alábbi intézkedések megtételét:

- a) Tárja fel a bevételszerző és kiadáscsökkentő lehetőségeket. Intézkedjen a bevételek növeléséről, a kiadások csökkentéséről.
- b) Vizsgálja meg az állandósult folyószámla és likvid hitel hosszú távú kötelezettséggé történő átalakításának jogi lehetőségét, és a Stabilitási törvény 10. §-ában előírt feltételek fennállása esetén kezdeményezze a Kormánytól ennek engedélyezését.
- c) Képezzen egyensúlyi (elkülönített) tartalékot az adósságszolgálat teljesítése érdekében.
- d) Mutassa be havonta legalább három évre kitekintően kötelezettségeinek finanszírozási forrásait.

2. A pénzügyi kötelezettségek visszafizetési forrását nem számszerűsítették.

Javaslat:

Gondoskodjon, hogy a jövőben az adósságot keletkeztető kötelezettségvállalásokról szóló képviselő-testületi előterjesztések tételesen tartalmazzák a visszafizetés forrásait.

3. A 2007-2010. évek között az Önkormányzat felújításokra és az eszközök pótlására a kimutatott értékcsökkenés 1,3%-ának megfelelő összeget, 3,9 millió Ft-ot fordított. Az eszközök használhatósági foka a 2007. évi 76,3%-ról 2010-re 74,4%-ra csökkent, amely az Önkormányzat kezelésében lévő eszközök használhatósági fokának romlását jelezte.

Javaslat:

Mutassa be a Képviselő-testületnek évente a zárszámadási rendelet előterjesztésében az értékcsökkenés összegét, és ezzel összevetve az elhasználdott eszközök pótlására fordított tényleges kiadásokat, az eszközök elhasználdási fokának alakulását.

4. Az Önkormányzatnak a 2011. év I. félév végi lejárt szállítói tartozása 45,8 millió Ft volt, ebből a 61 napot meghaladó tartozás 37,8%-ot (17,3 millió Ft-ot) képviselt.

Javaslat:

Kezelje az Önkormányzat lejárt szállítói állományát, a szállítói kitétség és a jogszabályi következmények elkerülése érdekében. Gondoskodjon az okok feltárásáról, intézkedések megtételéről a lejárt tartozások mielőbbi rendezése érdekében.

A polgármester a helyszíni ellenőrzés lezárása után tájékoztatta az Állami Számvevőszéket az Önkormányzat megtett intézkedéseiről, amelyet az Állami Számvevőszék nem ellenőrzött, arra vonatkozóan véleményt vagy megállapítást nem fogalmaz meg. Az ellenőrzés lezárását követően elvégzett intézkedéseket az Állami Számvevőszék utóellenőrzés keretében vizsgálhatja.

A polgármester tájékoztatása szerint a következő intézkedéseket tette az Önkormányzat:

- A bevételek növelése érdekében a Képviselő-testület elrendelte a társulási kintlévőségek behajtását;
- A kiadások csökkentése érdekében 6,5 álláshelyet megszüntettek, továbbá a képviselői tiszteletdíjak folyósítását befagyasztották és egyes önként vállalt feladatok finanszírozását felfüggesztették;
- Az Önkormányzat pénzügyi helyzete javult azáltal, hogy az EU-s támogatás elszámolása megtörtént és a támogatásmegelőlegező hitelt 2012. márciusban visszafizették, a lejárt szállítói tartozás állományt kiegyenlítették.

II. RÉSZLETES MEGÁLLAPÍTÁSOK

1. AZ ÖNKORMÁNYZAT KÖTELEZŐ ÉS ÖNKÉNT VÁLLALT FELADATAI, A FELADATELLÁTÁS SZERVEZETI KERETEI ÉS ANNAK VÁLTOZÁSAI

Az Önkormányzat **kötelező és önként vállalt feladatait SzMSz_{1,2}-ben** rögzítette. Az Önkormányzat önként vállalt feladatai a lakásgazdálkodáshoz, a középiskolai és szakiskolai ellátáshoz, a felnőttoktatáshoz, az alapfokú művészetoktatáshoz, a logopédiai szolgáltatáshoz, a gyógytestneveléshez, a foglalkoztatás megoldásában való közreműködéshez és a művészeti tevékenységek támogatásához kapcsolódtak.

Az Önkormányzat – adatszolgáltatása szerint – a 2010. évi teljesített működési kiadásainak a 90,1%-a, 769,3 millió Ft a **kötelező feladatok ellátását** finanszírozta. A 2010. évben az összes működési kiadás 9,9%-át, 84,5 millió Ft-ot fordították az **önként vállalt feladatok ellátására**. Az önként vállalt feladatok finanszírozására fordított összeg **részaránya 2,7 százalékponttal (7,9 millió Ft-tal) csökkent** a 2007-2009. évek átlagához képest. A vizsgált időszakban, az Önkormányzat működési költségvetésének hiánya folyamatosan növekedett. Ez okozta a működési kiadásokon belül a kötelező feladatok finanszírozására fordított kiadások arányának eltolódását (növekedését).

Az Önkormányzat 2010. évi működési kiadásait és azok finanszírozási arányait szemlélteti a következő – önkormányzati adatszolgáltatáson alapuló – táblázat főbb feladatonként:

Ellátott feladat	Működési kiadás összesen (millió Ft)	Kötelező feladatok kiadásainak részaránya %	Működési bevétel összesen (millió Ft)	Állami támogatás részaránya %	Intézményi saját bevétel részaránya %	Önkormányzati támogatás részaránya %	Társulástól átvett támogatás részaránya %
Óvodák	39,9	100,0	39,9	61,4	0,0	34,2	4,4
Általános iskolák	157,0	100,0	157,0	57,8	1,2	38,0	3,0
Szakközépiskolák, szakképző intézmények	60,2	0,0	60,2	72,9	14,8	12,3	0,0
Közművelődési intézmények	25,3	100,0	25,3	0,0	12,1	87,9	0,0
Egyéb intézmények	24,1	0,0	24,1	43,7	3,9	48,0	4,4
Polgármesteri hivatal igazgatási kiadásai	113,2	100,0	113,2	16,3	3,4	74,3	6,0
Polgármesteri hivatalban ellátott egyéb feladatok működési kiadásai	434,2	100,0	434,2	39,2	7,0	53,8	0,0
Működési kiadások összesen	853,9	90,1	853,9	41,9	5,7	50,7	1,7

A 2010. évben teljesített működési kiadások finanszírozása 5,7%-ban (48,7 millió Ft) intézményi saját bevételből, 41,9%-ban (357,8 millió Ft) állami támogatásból, 50,7%-ban (432,9 millió Ft) önkormányzati támogatásból, valamint 1,7%-ban (14,5 millió Ft) a feladatok közös ellátására társult önkormányzatok hozzájárulásából történt. A finanszírozási forrásokon belül a költ-

ségvetési hozzájárulás részaránya 11,3 százalékponttal, a társult önkormányzatok hozzájárulása egy, az intézményi saját bevételek 0,3 százalékponttal csökkentek, ennek ellentételezéseként az önkormányzati támogatás aránya 12,6 százalékponttal emelkedett, a 2007-2009. évek átlagához viszonyítva. Az Önkormányzati szerepvállalás növekedését a finanszírozásban, az általános iskolai oktatás állami támogatásainak vizsgált időszakon belüli 16,7 millió Ft-os csökkenése okozta. Az ellátott gyermekek száma ugyanakkor, a 2007-2009. évek 399 fős átlagához képest, a 2010. évben mindössze nyolc fővel (391 főre) csökkent. A Kistérségi társulás önkormányzatai megállapodás hiányában, nem tudták igénybe venni a kistérségi feladatellátáshoz kapcsolt többletnormatívát.

A **közoktatási ágazatban** az összes működési kiadás a 2007-2009. évek átlagához viszonyítva a 2010. évre 6,3 százalékponttal csökkent (300,2 millió Ft-ról 281,2 millió Ft-ra). Az ellátottak létszáma nyolc fővel (1,6%-kal) csökkent, az **egy óvodásra, tanulóra jutó kiadás összege 1822 Ft-tal (2,5%-kal) emelkedett, állami támogatással való lefedettsége 8,7 százalékponttal csökkent.** Az önként vállalt feladatként működtetett szakképző intézményben az összes működési kiadás 3,6 százalékponttal csökkent, a 2007-2009. évek 62,4 millió Ft-os átlagához viszonyítva. A szakképzés működtetéséhez igénybevett állami támogatás mértéke a 2010. évben 11,3 százalékponttal emelkedett, a 2007-2009. évek 39,4 millió Ft-os átlagához viszonyítva. Az ágazatban a működési kiadások csökkenését a vizsgált időszakban végrehajtott intézményi integráció okozta.

A **közművelődési feladatok** 2010. évi 25,3 millió Ft-os működési kiadásai 25,8 százalékponttal csökkentek a 2007-2009. évek 34,1 millió Ft-os átlagához viszonyítva. Ennek oka, a 2010. évben végrehajtott feladatellátás átszervezése. A társult településeken végzett mozgókönyvtári szolgáltatást átadták a Kistérségi társulásnak. Az erre a feladatra folyósított költségvetési támogatás, valamint a felmerült kiadások is a Kistérségi társuláshoz kerültek át.

A Polgármesteri hivatal **igazgatási kiadásai** a 2010. évi 113,2 millió Ft-ról 10,5 százalékponttal **csökkentek** a 2007-2009. évek 126,5 millió Ft-os átlagához viszonyítva. A kiadások csökkenése a takarékosági intézkedések keretében a hivatalt is érintő létszámcsökkentési döntésekkel hozható összefüggésbe.

A Polgármesteri hivatalban ellátott egyéb feladatok működési kiadásainál a 2010. évben 65,3 százalékpontos **növekedés tapasztalható** a 2007-2009. évek 262,7 millió Ft-os átlagához viszonyítva. A változás a közmunka programok kiadásnövekedéséből, valamint az európai uniós pályázatok kapcsán felmerült, működési kiadások növekedéséből (projektmenedzseri díjak, személyi jellegű kifizetések, TÁMOP, TIOP oktatás) adódott.

Az Önkormányzat a kötelező és az önként vállalt feladatait 2010. december 31-én – a Polgármesteri hivatallal együtt – három költségvetési szervvel, egy kizárólagos önkormányzati tulajdonú gazdasági társasággal, valamint a Kistérségi társulás társult tagjaként, annak közreműködésével látta el.

Az Önkormányzati feladatellátásban részt vett továbbá még két olyan gazdasági társaság is, amelyben az Önkormányzat nem tulajdonos¹¹.

Az Önkormányzat önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szervei az ÁMK és a Polgármesteri hivatal. Az **ÁMK többcélú intézmény**, amely a közoktatással kapcsolatos feladatait három telephelyen végzi. Az Általános Iskola és Pedagógiai Szakszolgálat, a Zeneiskola – Alapfokú Művészetoktatási Intézmény, az Óvoda és Bölcsőde szakmai önállósággal rendelkező szervezeti egységek. A Városi Könyvtár és Művelődési Központ telephelyen a közművelődéssel kapcsolatos feladatait látja el. Az **önállóan működő költségvetési szerv** (Vendéglátóipari Szakképző iskola) **gazdálkodási feladatait a Polgármesteri hivatal végezte.**

Az intézmények – alapító okirataik szerint – összesen öt telephelyen működtek. A feladatellátásban történt **változások**, amelyek a szociális és gyermekjóléti ellátásokat (házi segítségnyújtás, családsegítés, támogató szolgálat), valamint a gyermekjóléti szolgálat feladatait és a közművelődési feladatokat érintették, **az intézmények és telephelyek számában változást nem okoztak.**

Az Önkormányzat a **közszolgáltatási feladatainak ellátásához egy többségi tulajdonú gazdasági társaságot alapított.** A 100%-ban önkormányzati tulajdonú Városgazdálkodási Kft. kötelező feladatként látja el a közterületek fenntartását, gondozását, a temetők üzemeltetését, a köztisztasági, valamint a vagyonüzemeltetéssel összefüggő önkormányzati kötelező feladatokat.

Az önkormányzati feladatellátásban 2011. április 27-től részt vevő DRV Zrt. üzemeltetői szerződés alapján működteti az önkormányzati tulajdonú víz- és szennyvízcsatorna hálózatot. A Képviselő-testület 2011. április 20-án azonnali hatállyal felmondta a Pécsi Vízmű Zrt.-vel a víz- és csatornahálózat üzemeltetésére 2007. november 21-én kötött vagyonkezelési és működtetési szerződését. Ennek oka, hogy a Pécsi Vízmű Zrt. az Önkormányzattal szemben megállapított együttműködési kötelezettségét sorozatosan és súlyosan megszegte, illetve annak nem tett eleget. Az üzemeltetésre átadott vagyontárgyak átadás-átvételi eljárása (melyek az Önkormányzat mérlegében 619,4 millió Ft összegben szerepelnek) a vizsgálat idején még folyamatban volt. Közszolgáltatási feladatot – települési szilárd hulladékgyűjtés, szállítás és ártalommentesítés – látott el a város területén, az Önkormányzat **tulajdonosi részesedése nélkül**, a BÍOKOM Kft.

---

¹¹ A víziközmű-hálózat üzemeltetési feladatait a Pécsi Vízmű Zrt.-től, 2011. április 26-án a DRV Zrt. vette át. A társasággal az ugyanekkor megkötött részvény átruházási szerződés értelmében, az Önkormányzat egy darab 10 ezer Ft névértékű törzsrészvényt vásárolt, 10 ezer Ft-os vételáron. A részvényvásárlásra azért került sor, mert 2011. április 27-től üzemeltetési szerződést kötöttek az önkormányzati tulajdonú víz és csatornahálózatra. Az egy darab törzsrészvény tulajdonlása lehetőséget biztosít az Önkormányzat számára, a részvénytársaság részvényesi gyűlésein való részvétellel.

Az áttekintett időszakban az Önkormányzat intézményt, illetve **feladatot nem vett át** más önkormányzattól, egyháztól, egyéb civil szervezettől, gazdasági társaságtól és egyéb szervezettől.

Feladatátadás, a Polgármesteri hivatal egyéb feladatai közül¹², a Kistérségi társulásnak történt. **A szociális alapszolgáltatás** (házi segítségnyújtás, családsegítés, támogató szolgálat), valamint a **gyermekjóléti szolgálat feladatainak ellátása 2008. január 1-től a Kistérségi társulás** keretében történt. Ennek következtében az Önkormányzatnál kilenc fővel csökkent a foglalkoztatotti létszám. 2010. január 1-től átadták a mozgókönyvtári feladatokat is a Kistérségi társulásnak. Az átadás a Polgármesteri hivatalban egy fő létszámleépítést eredményezett. A szociális és gyermekjóléti feladatok és a mozgókönyvtári szolgáltatás kistérségi társuláshoz történő átadásával a személyi és a dologi kiadások 79,3 millió Ft-tal, az állami támogatás és a saját bevétel 61,5 millió Ft-tal csökkentek. A feladatok átadása a 2008-2011. év I. féléve között összesen 17,8 millió Ft megtakarítást jelentett az Önkormányzatnak.

Az Önkormányzat 100%-os tulajdonában álló **közfeladatot ellátó gazdasági társaságánál** a saját tőke összege 2010. évben – a jegyzett tőke leszállítása következtében – meghaladta a jegyzett tőke összegét (1,2 millió Ft/0,5 millió Ft). A 2007-2008 években a társaságnál a saját tőke folyamatosan a 3,0 millió Ft-os jegyzett tőke alatt maradt. A 2009. évben az Önkormányzat a kft. törzstőkéjét 0,5 millió Ft-ra leszállította, mindez az Önkormányzat pénzügyi kockázatát nem befolyásolta.

A gazdasági társaságok gazdálkodását, illetve működését érintő adatokat (saját tőke, jegyzett tőke arányát, stb.) a jelentés 4. számú melléklete mutatja be.

Az önkormányzati feladatellátásban részt vevő gazdasági társaságok más gazdasági társaságokban **nem szereztek érdekeltséget**.

Az áttekintett időszak alatt **csőd-, illetve felszámolási eljárás** az önkormányzati érdekeltségű gazdasági társasággal szemben **nem indult**. A Képviselő-testület **egy alkalommal döntött** az egyszemélyes tulajdonában lévő gazdasági társaság **átszervezéséről**. A 2009. január 1-től a Városgazdálkodási Kht.-t kft.-vé alakította át, a törzstőke leszállítása mellett. Az új szervezet jogutódként működött a kötelezettségek, illetve a követelések tekintetében. A feladatellátás köre is azonos maradt.

A közfeladatok ellátását biztosító gazdasági társaságoknak **vagyonátadás, illetve vagyonkezelésbe adás** az ellenőrzött időszakban **nem történt**, feladataik ellátásához üzemeltetésre, használatba kapták az önkormányzati tulajdont.

A 2007-2010. években az önkormányzati közszolgáltatások körében végrehajtott **szervezeti változások, a feladatátadások** összességében a kiadásokat

---

¹² A szociális alapszolgáltatási feladatok ellátása, a gyermekjóléti szolgálat, a mozgókönyvtár működtetése a Polgármesteri hivatalon belül, kiadásainak nyilvántartása szakfeladaton történt.

79,3 millió Ft-tal, a bevételeket 61,5 millió Ft-tal csökkentették, **17,8 millió Ft összegű megtakarítást** eredményezve.

2. AZ ÖNKORMÁNYZAT PÉNZÜGYI EGYENSÚLYI HELYZETÉT BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK

A hagyományos költségvetési szerkezet helyett az önkormányzat pénzügyi helyzetét a CLF módszerrel mutatjuk be, amelyben jobban elkülönülnek a vagyonnal kapcsolatos bevételek és kiadások az önkormányzati feladatokkal kapcsolatos közvetlen működtetési bevételektől és kiadásoktól. A módszer következetesen elkülöníti a folyó és a felhalmozási költségvetés bevételeit és kiadásait, azok költségvetési egyenlegeit. A saját folyó bevételek, valamint a saját felhalmozási bevételek nem tartalmazzák az előző évi pénzmaradványok felhasználásából származó pénzforgalom nélküli bevételeket¹³.

A **folyó költségvetés** egyenlege, a működési jövedelem megmutatja, hogy az önkormányzat éves folyó bevétele fedezetet biztosít-e a kötelező és önként vállalt feladatellátáshoz kapcsolódó éves folyó kiadására. A működési jövedelem negatív értéke pénzügyileg fenntarthatatlan helyzetet jelez. A mutató pozitív értéke megtakarítást mutat, amely forrásul szolgálhat az önkormányzat fennálló kötelezettségei megfizetéséhez, valamint fejlesztéséhez.

A **felhalmozási költségvetés** pozitív értéke felhalmozási többletet mutat, amely a jövőbeni fejlesztések forrását biztosíthatja. Amennyiben a folyó költségvetési hiány finanszírozása a felhalmozási többletből történik, ez szűkebb értelemben vagyonszerűségnek tekinthető. Amennyiben a felhalmozási költségvetés megtakarítása fejlesztési célú hitelek, kötvények adósságszolgálatát finanszírozza, az változatlan vagyontömeg mellett, a korábban megelőlegezett tőkebevételek valós realizációjának tekinthető. A felhalmozási deficit által generált finanszírozási igény önmagában nem jár pénzügyi kockázattal, a pénzügyileg fenntartható beruházásokhoz kapcsolódó kötelezettségvállalás (adósságszolgálat) átlátható és szabályozott költségvetési gazdálkodással teljesíthető.

A módszer a **pénzügyi kapacitás** fogalmát helyezi a középpontba. Az adós hitelfelvételi képessége, hosszú távú fizetőképessége vagy bonitása a pénzügyi kapacitással, ezen belül is a nettó működési jövedelemmel jellemezhető. A **nettó működési jövedelem** negatív értéke az egyes költségvetési években jelentkező adósságszolgálat túlzott mértékére utal.¹⁴ A nettó működési jövedelem negatív értékének felhalmozási többletből, vagy további hitelből történő finanszírozása pénzügyileg nem fenntartható gazdálkodást vetít előre. A pozitív értéket mutató nettó működési jövedelem fejlesztési kiadások fedezetét biztosíthatja, illetve a folyamatosan, évenként képződő pozitív nettó működési jövedelemből meghatározható a jövőben vállalható, teljesíthető éves adósságszolgálat, ily

---

¹³ A költségvetési években kialakuló hiány finanszírozása az előző évi pénzmaradvány és a korábbi években képzett tartalékok felhasználásával is történhet.

¹⁴ kivéve, ha annak finanszírozására a korábbi években képzett tartalékok fedezetet nyújtanak

módon az a hitelösszeg, amely – a többi tényezőt, feltételt adottnak tekintve – visszafizetési kockázat nélkül felvehető.

A CLF módszer alapján a pénzügyi kapacitás mértéke az önkormányzat összevont, nettósított, a központi információs rendszerbe a Magyar Államkincstáron keresztül leadott éves költségvetési beszámolójának 80-as űrlapjában szerepeltetett adatok alapján került meghatározásra.

A számítási leírás némileg eltér az ÁSZ módszertanában korábban alkalmazott gyakorlattól. A jelen besorolás általános közgazdasági megfontolásokon alapul, amely megjelenik az SNA statisztikai módszertanában is. Folyó tételek alatt értjük azokat a kiadásokat és bevételeket, amelyek a gazdálkodó szervezet helyzetét automatikusan nem változtatják. Bevételi oldalon ilyenek az adók, a tényező jövedelmek, a transzferek¹⁵, kiadási oldalon a transzferek és a szolgáltatás igénybevételével kapcsolatos működési kiadások. A folyó költségvetésben a bevételekben nem térül meg, a kiadásokban nem jelenik meg az amortizáció, a vagyoni helyzetet az egyenleg befolyásolja.

A folyó költségvetés egyenlege (működési jövedelem) tartalmazza a kamatbevételeket és a kamatkiadásokat is, mind a működési, mind a fejlesztési kamatot, valamint a visszatérülő és befizetendő áfa teljes összegét, mert ezek közgazdaságilag tényező jövedelmek. Nem tartalmazzák viszont a követelés elengedés miatt könyvelt bevételi és kiadási pénzforgalmi tételeket, mert valójában technikai elszámolási műveletnek minősülnek, a bevétel soha nem realizálódott, és költségvetési kiadás sem történt.

A felhalmozási költségvetésben a bevételek között a vagyon megőrzésére és bővítésére fordítható források jelennek meg. A felhalmozási vagy tőketételek módosítják a vagyon nagyságát. A privatizációs bevétel csökkenti a vagyont, a fizikai beruházás, a pénzügyi befektetés növeli.

A nettó működési jövedelmet a tőketörlesztés levonásával a folyó költségvetés egyenlegéből származtatjuk.

---

¹⁵ Transzfer kiadásoknak nevezzük azokat a folyó és felhalmozási tételeket, amelyeket nem az adott önkormányzat használ fel szolgáltatásnyújtásra.

2.1. A működési és a felhalmozási egyensúly változása**CLF módszer szerinti önkormányzati adatok**

millió Ft

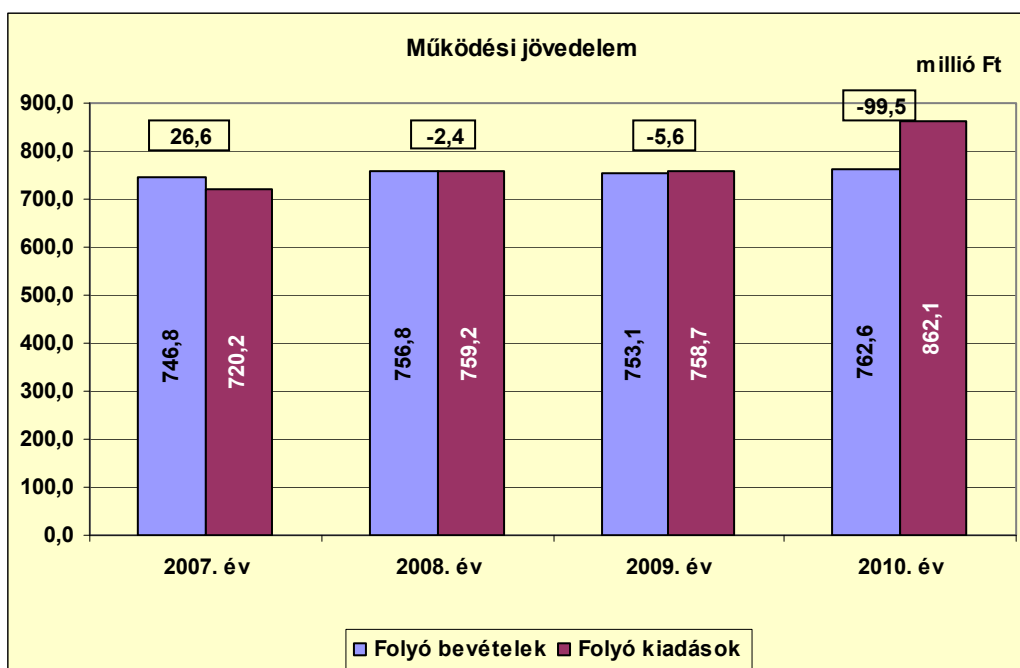
Megnevezés	2007. év	2008. év	2009. év	2010. év
Folyó bevételek	746,8	756,8	753,1	762,6
Folyó kiadások	720,2	759,2	758,7	862,1
Működési jövedelem	26,6	-2,4	-5,6	-99,5
Nettó működési jövedelem =működési jövedelem - tőketörlesztés	3,2	-16,4	-151,2	-261,5
Felhalmozási bevételek	12,8	25,3	153,9	216,6
Felhalmozási kiadások	32,0	52,5	169,9	254,6
Felhalmozási költségvetés egyenlege	-19,2	-27,2	-16,0	-38,0
Finanszírozási műveletek nélküli (GFS) pozíció = működési jövedelem + felhalmozási költségvetés egyenlege	7,4	-29,6	-21,6	-137,5
Finanszírozási műveletek egyenlege	-7,2	28,6	38,4	142,5
Tárgyévi pénzügyi pozíció	0,2	-1,0	16,8	5,0
Egyéb tájékoztató adatok				
Összes kötelezettség*	59,9	84,5	156,3	605,4
-ebből rövid lejáratú	40,2	51,1	111,0	554,8
Folyószámlahitel napi átlagos állománya **	49,0	55,4	66,7	86,0
Likvidhitel napi átlagos állománya**	0,0	0,0	0,1	0,8
Munkabérhitel napi átlagos állománya**	0,0	0,0	0,0	0,0
Finanszírozásba vonható eszközök:	2,6	1,6	18,3	23,3
Tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok év végi állománya	0,0	0,0	0,0	0,0
Hosszú lejáratú bankbetétek év végi állománya	0,0	0,0	0,0	0,0
Értékpapírok év végi állománya	0,0	0,0	0,0	0,0
Pénzeszközök (idegen pénzeszközök nélkül) év végi állománya	2,6	1,6	18,3	23,3

* Az összes kötelezettséget a passzív pénzügyi elszámolások nélkül vettük figyelembe, mert a passzívák a pénzmaradvány elszámolás tételei közé tartoznak.

** A folyószámla, a likvid- és a munkabérhitel átlagos állományát 365 napos osztószámmal és nem a fennálló napok számával vettük figyelembe.

A 2007-2010 közötti időszakban az Önkormányzat kiadásainak és bevételeinek alakulását a jelentés 2. számú melléklete tartalmazza.

A vizsgált időszakban **az Önkormányzat folyó költségvetési egyenlege, működési jövedelme a 2007. évben pozitív, a 2008-2010. években negatív összegű volt**, melynek alakulását a következő ábra szemlélteti:

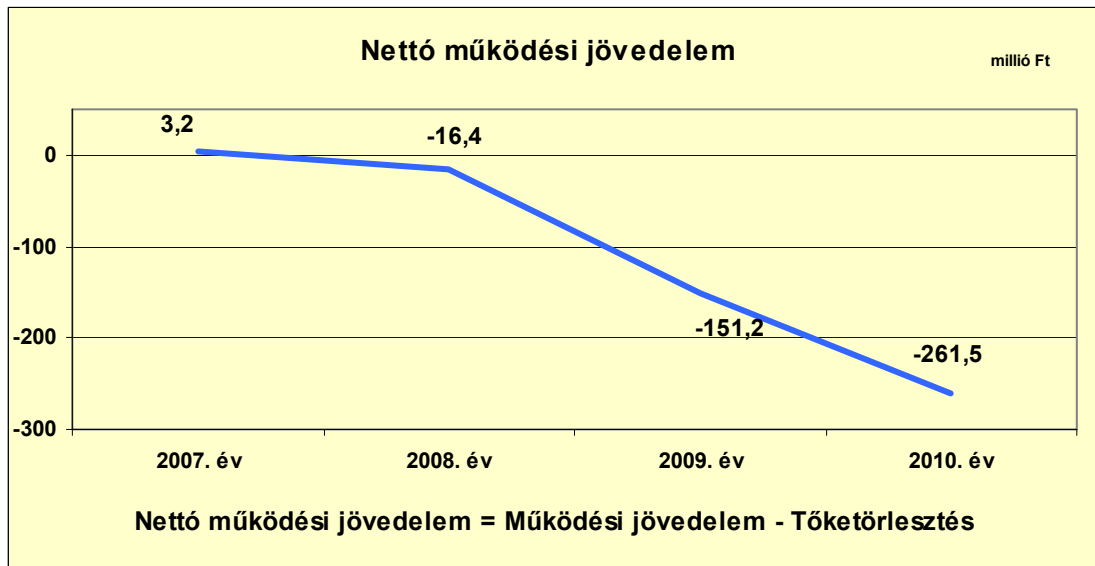
Az Önkormányzat folyó költségvetésének egyenlege (működési jövedelem) csak 2007-ben mutatott tényleges megtakarítást (26,6 millió Ft). A 2008. évben a folyó bevételek 10 millió Ft-os növekedése mellett a működési kiadások 39 millió Ft-os növekedése okozta, hogy a 2007. évi működési megtakarítás helyett a 2008. évben negatív működési jövedelem keletkezett. A 2008. évi működési kiadások növekedését a dologi kiadások 24,3 millió Ft-os növekedése okozta. A pályázati támogatással megvalósuló fejlesztésekhez működési kiadások is kapcsolódnak, amelyek a 2010. évben a működési kiadások¹⁶ növekedését, ezzel összefüggésben a működési jövedelem negatív egyenlegének a növekedését okozták. A negatív működési jövedelem pénzügyileg nem fenntartható helyzetet vetít elő.

A működtetés biztosítása érdekében az Önkormányzat 2007-ben 54,3 millió Ft, 2008-ban 6,1 millió Ft, 2009-ben 23,2 millió Ft, 2010-ben 5,2 millió Ft, 2011-ben 5,9 millió Ft ÖNHIKI támogatást kapott. A működésképtelen helyi önkormányzatok egyéb támogatása 2007-ben 10 millió Ft, 2008-ban 35 millió Ft, 2009-ben 8 millió Ft, 2010-ben 3 millió Ft volt. Az ÖNHIKI támogatást a 2007-2009. években egyéb kiadások, a 2010. évben bérkiadások teljesítésére használták fel. A működésképtelen helyi önkormányzatok egyéb támogatása vissza nem térítendő, célhoz/feladathoz nem kötött általános működési támogatás volt. ÖNHIKI támogatás és a működésképtelen helyi önkormányzatok egyéb támogatása jogcímen az Önkormányzat 2007-2010 között évről évre csökkenő összegben részesült: 2007-ben 64,3 millió Ft-ban, 2008-ban 41,1 millió Ft-

¹⁶ A személyi kiadások és járulékaik 26,2 millió Ft-ot dologi kiadások 67,3 millió Ft-ot tettek ki.

ban, 2009-ben 31,2 millió Ft-ban, 2010-ben 8,2 millió Ft-ban. Az ÖNHIKI és a működésképtelen helyi önkormányzatok egyéb támogatása nélkül a folyó költségvetés egyenlege mindegyik évben működési hiányt mutat: 2007-ben -37,7 millió Ft, 2008-ban -43,5 millió Ft, 2009-ben -36,8 millió Ft, 2010-ben -107,7 millió Ft.

Az Önkormányzat nettó működési jövedelmének évenkénti alakulását az alábbi ábra szemlélteti:

A **nettó működési jövedelem**¹⁷ értéke a folyó költségvetési pozíció mellett az adott költségvetési év hiteltörlesztésének¹⁸ hatását is tükrözi. A pénzügyi kapacitás a 2007. évben pozitív egyenlegű volt, 2008-2010 között negatív értéket mutatott. A nettó működési jövedelem folyamatos csökkenését a folyó bevételek és kiadások különbségéből származó működési jövedelem csökkenése mellett a tőketörlesztés növekedése okozta. A 2009. évre a nettó működési jövedelem a 2008. évhez viszonyítva 134,8 millió Ft-tal csökkent, amelyet a tőketörlesztés tíz és félszeres (14,0 millió Ft-ról 145,6 millió Ft-ra) emelkedése okozott. A 2010. évre a nettó működési jövedelem a 2009. évhez viszonyítva 72,9%-kal (110,3 millió Ft-tal) csökkent, amelyet részben a működési jövedelem 93,9 millió Ft-os csökkenése, részben pedig a tőketörlesztés 11,3%-os (145,6 millió Ft-ról 162,0 millió Ft-ra) emelkedése okozott.

Az Önkormányzat a 2007-2011. év I. félév közötti időszakban, az utófinanszírozott pályázatok támogatásának megelőlegezésére éven belüli lejáratú hiteleket vett fel. A vizsgált időszakban igénybevett éven belüli lejáratú hitel összege 228,9 millió Ft volt, melyből a 2011. I. félév végén 138,0 millió Ft kötelezettsége állt fenn. Az éven belüli lejáratú hitel év végi állománya a 2007. évi 4,5 millió Ft-ról a 2010. év végére 112,6 millió Ft-ra emelkedett. Ennek oka a két legna-

¹⁷ Pénzügyi kapacitás

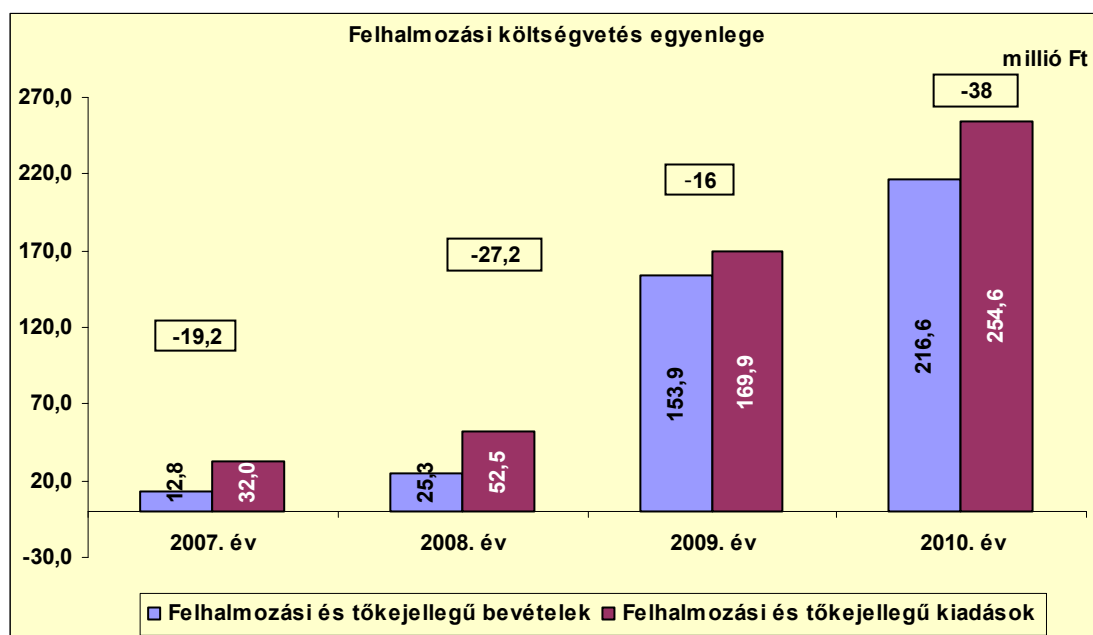
¹⁸ Az Önkormányzat tőketörlesztési kötelezettsége 2007-ben 23,4 millió Ft, 2008-ban 14,0 millió Ft, 2009-ben 145,6 millió Ft, 2010-ben 162,0 millió Ft volt.

gyobb projekt¹⁹ finanszírozási igénye, amely a 2009. és a 2010. években jelentkezett.

A nettó működési jövedelem negatív értéke mellett, a meglévő adósságszolgálatot is újabb hitelek felvételével tudja visszafizetni, ami az Önkormányzatnál az adósságspirál megindulását eredményezheti.

A felhalmozási költségvetés bevételeit, kiadásait és egyenlegét a következő ábra szemlélteti:

A 2007-2010. években **az Önkormányzat felhalmozási költségvetésének egyenlege folyamatosan negatív előjelű volt**, a felhalmozási és tőkejellegű bevételek nem nyújtottak fedezetet a kiadásokra. Az Önkormányzat fejlesztéseit kizárólag külső forrás igénybevételével valósította meg. A 2009-2010. években a pályázati támogatások bevonásával az Önkormányzat felhalmozási tevékenysége megélénkült. A 2009-ben kezdődött és még abban az évben EU-s támogatásból befejeződött a csapadékvíz elvezetés. A beruházásra az Önkormányzat 50,0 millió Ft kiadást teljesített. Ugyanebben az évben kezdődött és 2010-ben adták át, az EU-s támogatással megvalósult városrehabilitációs fejlesztést, melynek aktivált értéke 101,0 millió Ft volt. A 2010. december 31-én folyamatban lévő integrációs fejlesztésre 2010. december 31-ig 85,4 millió Ft-ot fizettek ki.

A felhalmozási forráshiánynak a felhalmozási és tőke jellegű kiadásokhoz viszonyított aránya 2007-ben -60,0% (-19,2 millió Ft), 2008-ban -51,8% (-27,2 millió Ft), 2009-ben -9,4% (-16 millió Ft), 2010-ben -14,9% (-38 millió Ft) volt. A felhalmozási forráshiány teljes összegű finanszírozására a nettó működési jövedelem egyik évben sem nyújtott fedezetet. A 2007. évben a működési

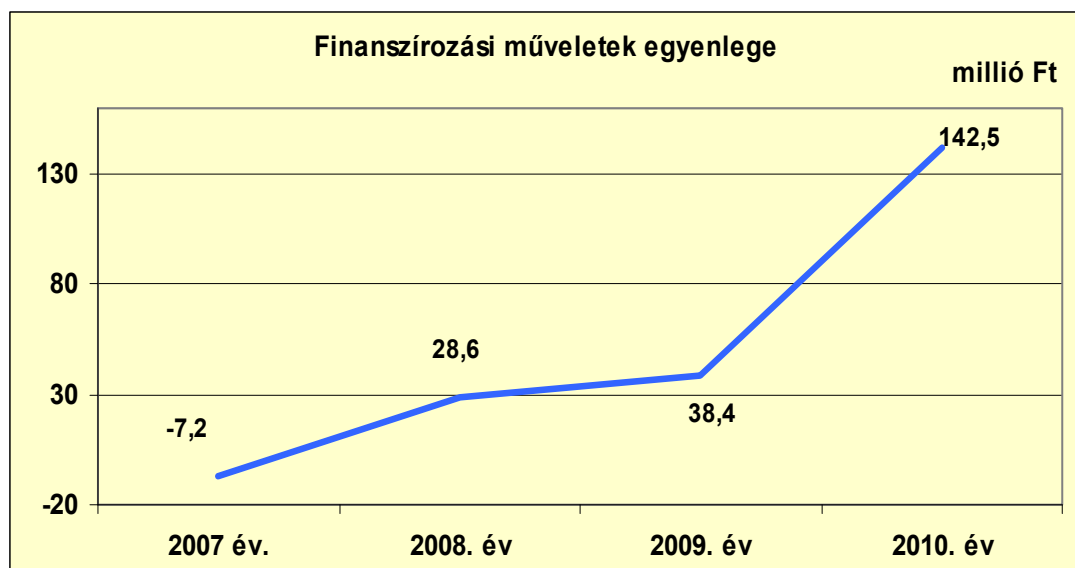
¹⁹ DDOP integrációs pályázat, Városközpont rehabilitációja

jövedelem pozitív egyenlege részben (3,2 millió Ft) fedezte a felhalmozási forráshiányt.

A felhalmozási költségvetés negatív egyenlege takarékos költségvetési gazdálkodás és pénzügyileg fenntartható²⁰ beruházások esetén is magas pénzügyi kockázattal jár, mivel a 2008. évtől kezdődően az Önkormányzat működési jövedelme is negatív előjelű volt.

A vizsgált időszakban jelentkező összes felhalmozási forráshiány 100,4 millió Ft volt, melyre a 2007. évi 2,5 millió Ft nyitó pénzkészlet és a felvett 97,9 millió Ft összegű fejlesztési hitel nyújtott fedezetet.

Az önkormányzat finanszírozási műveletei 2007-2010. évekbeli egyenlegét a következő ábra szemlélteti:

A finanszírozási célú pénzügyi műveletek pozitív értéke azt jelzi, hogy az éves költségvetések végrehajtása során szükség volt a pénzkészlet felhasználásán túl külső forrás igénybevételére is. Az Önkormányzat folyamatosan folyószámlahitel igénybevételére kényszerült, amely év végi állományának változása befolyásolta a finanszírozási műveletek egyenlegét. A külső források igénybevétele emelkedő tendenciát mutatott.

A 2009. évben a 190,1 millió Ft hitelfelvételből 92,1 millió Ft a folyószámlahitel, 34,0 millió Ft hosszú lejáratú hitel, 64,0 millió Ft az éven belüli lejáratú hitel. A 2010. évben az összes hitelfelvétel 328,2 millió Ft volt, melyből folyószámlahitel felvétel 180,9 millió Ft, likvidhitel felvétel 121,9 millió Ft, hosszú lejáratú hitelfelvétel 25,4 millió Ft.

²⁰ Az minősül pénzügyileg fenntartható beruházásnak, amelynek az újként megjelenő működtetési költségeire az Önkormányzat nettó működési jövedelme még fedezetet nyújt.

A tőketörlesztés a 2009. évben 145,6 millió Ft volt, melyből folyószámlahitel 101,7 millió Ft, likvidhitel 36,6 millió Ft, hosszú lejáratú hitel 7,3 millió Ft. A 2010. évben 162,0 millió Ft-ot törlesztettek, melyből folyószámlahitel törlesztés 105,1 millió Ft, likvidhitel törlesztés 44,9 millió Ft, hosszú lejáratú hiteltörlesztés 12,0 millió Ft volt.

Az egyéb finanszírozási bevételek és kiadások nélkül a finanszírozási műveletek egyenlege 2007-ben -22,2 millió Ft, 2008-ban 26,7 millió Ft, 2009-ben 44,5 millió Ft, 2010-ben 142,5 millió Ft volt. A finanszírozási célú műveleteket a vizsgált időszakban a jelentés 2. számú mellékletének 4.1-4.8 pontjai részletezik.

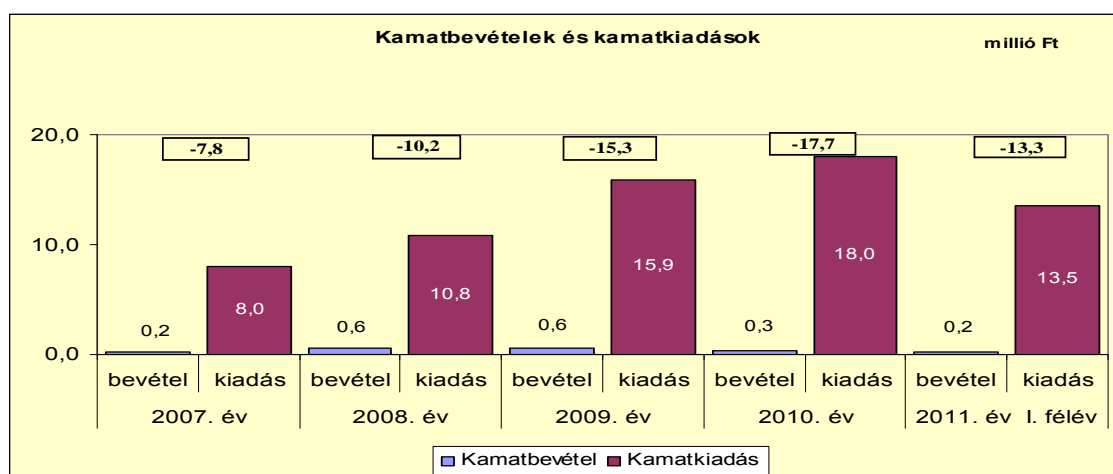
A 2009. évben DDOP integráció és a városrehabilitáció fejlesztési feladatok megvalósításához támogatás megelőlegező rövid lejáratú hitelt vett igénybe az Önkormányzat 117 millió Ft összegben. A 2010. évben 21,6 millió Ft hosszú lejáratú fejlesztési hitelt vett igénybe az Önkormányzat.

Az Önkormányzat teljes finanszírozási igénye²¹ a CLF módszer szerint folyamatosan növekvő tendenciát mutatott, 2007-ben -16,0 millió Ft, 2008-ban -43,6 millió Ft, 2009-ben -167,2 millió Ft, 2010-ben -299,5 millió Ft volt. Ennek fedezetét finanszírozási célú bevételekkel és folyószámla hitellel biztosították.

Az Önkormányzat zárszámadási rendeleteiben a működési és fejlesztési hiányt/többletet a hagyományos költségvetési szerkezet alapján mutatta be²², amelyről a jelentés 1. számú melléklete nyújt tájékoztatást. A zárszámadási rendeletekben kimutatott működési és felhalmozási bevételek tartalmazták a pénzmaradvány összegét is.

A zárszámadási rendeletek a 2007. évben 9,2 millió Ft pénzügyi többletet, a 2008. évben 28,7 millió Ft pénzügyi hiányt, a 2009. évben 13,6 millió Ft pénzügyi többletet, a 2010. évben pedig 135,3 millió Ft pénzügyi hiányt mutattak.

Az Önkormányzat kamatbevételeit és kamatkiadásait évenként a következő ábra mutatja be:

²¹ a nettó működési jövedelem és a felhalmozási költségvetés egyenlegeinek összege

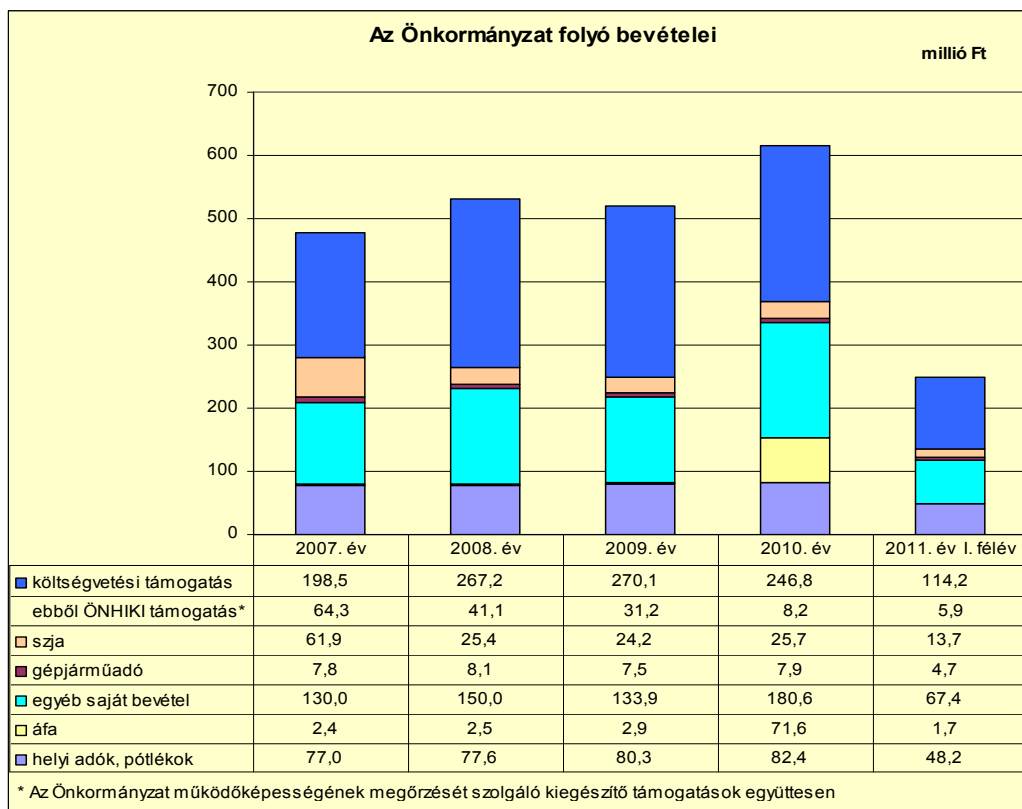
²² Nincs kötelező előírás a működési és fejlesztési hiány megállapításának módjára.

A 2007-2011. év I. féléve között az Önkormányzat összesen 66,2 millió Ft kamatot fizetett meg. Az átmenetileg szabad pénzeszközök után realizált kamatbevétel a teljes kamatráfordítás 2,9%-át (1,9 millió Ft) tette ki. Az Önkormányzat kamatbevételeinek és kamatkiadásainak egyenlege a 2007-2011. év I. félév időszakában negatív volt. A kamatkiadások 2007-2010 közötti folyamatos növekedését a pénzügyi rövid és hosszú lejáratú kötelezettségek növekedése okozta.

A 2007-2011. év I. félév közötti rövid lejáratú pénzügyi kötelezettségek összege 15,9 millió Ft-ról 232,0 millió Ft-ra, a folyószámlahitel keretösszege 40,0 millió Ft-ról 120,0 millió Ft-ra, a hosszú lejáratú pénzügyi kötelezettségek összege 28,3 millió Ft-ról 42,0 millió Ft-ra növekedett. A kamatkiadások növekedésében a kamatkondíciók változása nem játszott szerepet, mivel a kamatfelár növekedését az átlagkamat csökkenése ellensúlyozta.

2.2. Az Önkormányzat bevételeinek változása

Az Önkormányzat 2007-2010 között realizált bevételeinek főbb jogcímei szerinti adatait az alábbi ábra mutatja be:

Az Önkormányzat folyó bevételei – a 2009. évet kivéve – folyamatosan növekedtek. A 2007. évi 746,8 millió Ft-ról 2008-ra 756,8 millió Ft-ra, 2009-re 753,1 Ft-ra, 2010-re 762,6 millió Ft-ra növekedtek. 2011. június 30-ára a bevételek az előző évhez viszonyítva megközelítőleg időarányosan (45,5%), 345,7 millió Ft összegben realizálódtak.

A működési célú **költségvetési támogatás és az szja bevétel** együttes összege az évek között lényeges eltérést nem mutatott. A 2007-2009. évek átlagá-

hoz (528,2 millió Ft) viszonyítva a 2010. évre 3,7 millió Ft-tal kevesebb volt. A vizsgált időszakban a legmagasabb, 540,5 millió Ft-os bevételt a 2008. évben a helyi szervezési intézkedésekhez kapcsolódóan igényelt központosított támogatás miatt realizálták.

Az Önkormányzat 2007-2010 között az építményadó, a magánszemélyek kommunális adója, a vállalkozók kommunális adója és a helyi iparüzési adó adónemeket állapította meg, melyek mértéke a vizsgált időszakban nem változott. Az Önkormányzatnál a **helyi adókból és pótlékokból** származó bevételek aránya a folyó bevételekben a 2007-2009. években átlagosan 7,1% (53,4 millió Ft) volt, amely a 2010. évre 9,0%-ra (68,4 millió Ft-ra) növekedett. A 2009-ről 2010. évre bekövetkezett 15,8 millió Ft-os növekedés az Önkormányzat adóhátralék behajtására tett intézkedésének eredménye volt.

Az Önkormányzat felhalmozási bevételei a vizsgált időszakban a következőképpen alakultak:

Megnevezés	millió Ft				
	2007. év	2008. év	2009. év	2010. év	2011. év I. félév
Tárgyi eszköz értékesítés	6,6	2,9	28,1	3,5	8,7
Egyéb saját tőkebevétel	0,9	0,8	2,3	2,4	0,0
Államháztartáson belülről kapott támogatás	0,0	17,0	112,8	208,3	69,8
EU-tól és külföldről kapott támogatások	3,9	2,7	0,0	0,6	0,0
Államháztartáson kívülről kapott támogatás	1,4	1,9	10,7	1,8	1,3
Összes felhalmozási bevétel	12,8	25,3	153,9	216,6	79,8

A vizsgált években a felhalmozási célú bevételek jelentős ingadozásához hozzájárult az államháztartáson belülről kapott, pályázatokból származó támogatások 2009-2010. évi emelkedése.

A 2009. évben az Önkormányzat értékesítette az orfői ingatlant, melyből 20,1 millió Ft, a sásdi iparterületi értékesítésből 8,0 millió Ft bevétel realizálódott.

A 2009. évben az államháztartáson kívülről 10,7 millió Ft céljellégű decentralizált támogatást kapott az Önkormányzat.

A 2009. évben a DDOP csapadékvíz elvezetés fejlesztési feladathoz 44,1 millió Ft, DDOP Városrehabilitáció fejlesztési feladathoz 48,7 millió Ft, EU-s programokhoz 20,0 millió Ft államháztartáson belüli támogatásban részesült az Önkormányzat.

A 2010. évben a DDOP integrációs fejlesztési feladathoz 130,6 millió Ft, TÁMOP pályázatból 57,8 millió Ft, városrehabilitáció fejlesztési feladathoz 19,2 millió Ft, csapadékvíz elvezetés fejlesztési feladathoz 0,7 millió Ft támogatásban részesült az Önkormányzat.

2.3. Az Önkormányzat működési és felhalmozási célú kiadásainak változása

Az Önkormányzat folyó kiadásai főbb jogcímek szerinti bontásban a 2007-2011. év I. félévben az alábbiak voltak:

Megnevezés	millió Ft				
	2007. év	2008. év	2009. év	2010. év	2011. év I. félév
Folyó kiadások	720,2	759,2	758,7	862,1	396,1
Működési kiadások (kamatkiadás nélkül)	652,8	682,4	672,7	771,1	352,1
Államháztartáson belülrre átadott pénzeszközök	0,7	1,6	0,7	0,0	0,0
Transzferkiadások	58,7	64,4	69,4	73,0	28,4
-ebből: vállalkozásoknak	0,1	0,0	0,4	0,5	0,0
EU-nak, illetve külföldre	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
magánszemélyeknek	47,7	54,5	58,3	63,1	24,6
nonprofit szervezeteknek	10,9	9,9	10,7	9,4	3,8
Kamatkiadások	8,0	10,8	15,9	18,0	13,5
Előző évi pénzmaradvány átadás	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

A folyó kiadásokon belül a működési kiadások a 2007-2009. évek átlagát 2010-ben 15,2%-kal (101,8 millió Ft-tal) teljesítették túl. A közcélú és közhasznú foglalkoztatás növekedése a személyi juttatások 30,3 millió Ft-os növekedését okozta a 2010. évben. A pályázati támogatással megvalósuló fejlesztésekhez működési kiadások is kapcsolódnak, amelyek a 2010. évben a működési kiadások²³ növekedését okozták.

A DDOP Városközpont rehabilitáció fejlesztési feladathoz kapcsolódó működési kiadások 5,9 millió Ft dologi kiadást, a DDOP oktatási integráció fejlesztési feladathoz 2,0 millió Ft személyi juttatás és járulékai, valamint 25,9 millió Ft dologi kiadás növekedést okoztak. A TÁMOP és DIGITÁR pályázatokhoz kapcsolódó feladatok az ÁMK intézménynél 28,5 millió Ft dologi, valamint 16,4 millió Ft személyi juttatás és járulékai kiadásnövekedést okozott.

A transzferkiadásokon belül a magánszemélyek pénzbeli szociális ellátásaira adott támogatások a 2010. évben 12,0%-kal, 3,6 millió Ft-tal nőttek az előző évhez képest.

Az Önkormányzat folyó kiadásai kiemelt előirányzatok szerinti bontásban a 2007-2011. év I. félév között az alábbiak voltak:

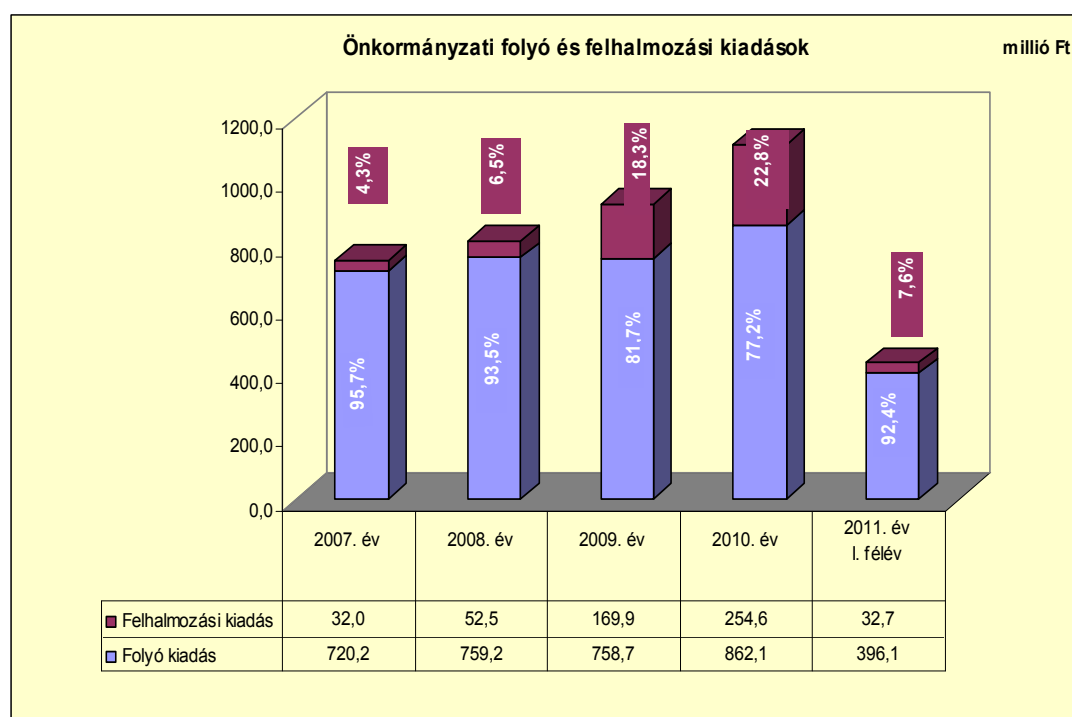
²³ A személyi kiadások és járulékai 26,2 millió Ft-ot dologi kiadások 67,3 millió Ft-ot tettek ki.

millió Ft					
Megnevezés	2007. év	2008. év	2009. év	2010. év	2011. év I. félév
Személyi juttatások	387,6	383,2	375,5	431,6	185,5
Munkaadót terhelő járulékok	123,6	122,9	110,1	107,5	49,1
Dologi kiadások	128,8	153,1	171,8	220,8	109,0
Egyéb folyó kiadások	12,8	23,3	6,5	9,5	6,7

A **személyi juttatások** 2007-2009 között kis mértékben csökkentek, 2010-re a 2007-2009. évek 382,1 millió Ft-os átlagához viszonyítva 49,5 millió Ft-tal (13,0%-kal) növekedtek a közhasznú és közcélú foglalkoztatás növekedése miatt.

A **dologi kiadások** 2007-2010 között folyamatosan növekedtek. A 2007-2009. évek átlagához (151,2 millió Ft) viszonyítva a 2010. évre 69,6 millió Ft-tal, 46,0%-kal növekedtek, mely növekedés 96,6%-át (67,3 millió Ft) a pályázati támogatással megvalósuló fejlesztésekhez kapcsolódó beszerzések okozták.

Az Önkormányzat folyó és a felhalmozási kiadásainak alakulását a vizsgált időszakban az alábbi ábra szemlélteti:

A működési és felhalmozási kiadások arányának változásában 2007-2010 között a felhalmozási kiadások arányának folyamatos növekedése figyelhető meg. A felhalmozási kiadások részaránya a 2007. évi 4,3%-ról (32 millió Ft) 2009. évre 18,3%-ra (169,9 millió Ft), a 2010. évre 22,8%-ra (254,6 millió Ft) növekedett. A 2009. és a 2010. évben a felhalmozási kiadások arányának növekedését a pályázati forrásból megkezdett fejlesztések eredményezték.

Az Önkormányzatnál a 2007-2010. években összesen 2 db 10 millió Ft feletti felújítás és 67 db 10 millió Ft alatti fejlesztés fejeződött be. A 311,4 millió Ft ér-

tékű fejlesztés és felújítás forrása 124,1 millió Ft EU-s támogatás (39,9%), 98,5 millió Ft saját bevétel (31,6%), 50,1 millió Ft hitel (16,1%) és 38,7 millió Ft hazai támogatás (12,4%) volt.

A 2010. december 31-én folyamatban lévő három felújítás tervezett bekerülési összege 981,2 millió Ft volt, amelyre 2010. december 31-éig 93,1 millió Ft kiadást teljesítettek. A folyamatban lévő fejlesztések pénzügyileg teljesített forrása 3,2 millió Ft (3,4%) saját bevétel és 89,9 millió Ft (96,6%) EU-s támogatás volt. A folyamatban lévő fejlesztések 2010. december 31-e utáni kötelezettsége 888,1 millió Ft, melynek forrása 26,4 millió Ft hitel (3,0%), 800,4 millió Ft EU-s támogatás (90,1%), 52 millió Ft hazai támogatás (5,9%) és 9,3 millió Ft saját bevétel (1,0%).

Az Önkormányzat három legmagasabb bekerülési költségű fejlesztése a következő volt:

- a DDOP városrehabilitáció, melynek során a városközpont kiterjesztése és megújítása, a Polgármesteri hivatal akadálymentesített és modernizált épületbe költöztetése, valamint közpark felújítása valósult meg. A felújítás 2009. áprilisban kezdődött és 2010. júliusban fejeződött be. Teljes bekerülési összege 101,1 millió Ft volt. A fejlesztés forrásösszetétele: 29,0 millió Ft hitel (28,7%), 67,9 millió Ft EU-s támogatás (67,2%) és 4,2 millió Ft saját bevétel (4,1%) volt;
- a DDOP integrációs pályázati támogatással megvalósuló integrált közoktatási és művelődési intézmény létrehozása 2009-ben kezdődött. A projekt keretében a művelődési központ, a könyvtár, a zeneiskola új helyre költözése mellett az ÁMK, az óvoda és bölcsőde felújítását, akadálymentesítését valósítják meg. A fejlesztési feladat teljes tervezett bekerülési összege 871,4 millió Ft, melyből 2010. december 31-éig 85,4 millió Ft fejlesztési kiadást teljesítettek. A 2010. év után fennálló kötelezettség 786,0 millió Ft, melynek forrása: 707,6 millió Ft EU-s támogatás (90,0%), 52,0 millió Ft hazai támogatás (6,6%) és 26,4 millió Ft hitel (3,4%);
- DDOP forgalmi csomópont felújítása a 2009. évben kezdődött és várhatóan a 2011. évben fejeződik be, melynek teljes bekerülési összege 94 millió Ft. A felújítás a 66-os és a 611. számú főutak csomópontjára irányul, fő célja a közúti közlekedés biztonságának elősegítése és modernizálása. 2010. december 31-ig 2,1 millió Ft fejlesztési kiadást teljesítettek, a 2010. év után fennálló kötelezettség 91,9 millió Ft, melynek forrása 84,6 millió Ft EU-s támogatás (92,1%) és 7,3 millió Ft saját bevétel (7,9%).

Az Önkormányzatnak a 2011. év I. félévében beadott, elbírálás alatt álló pályázata nem volt.

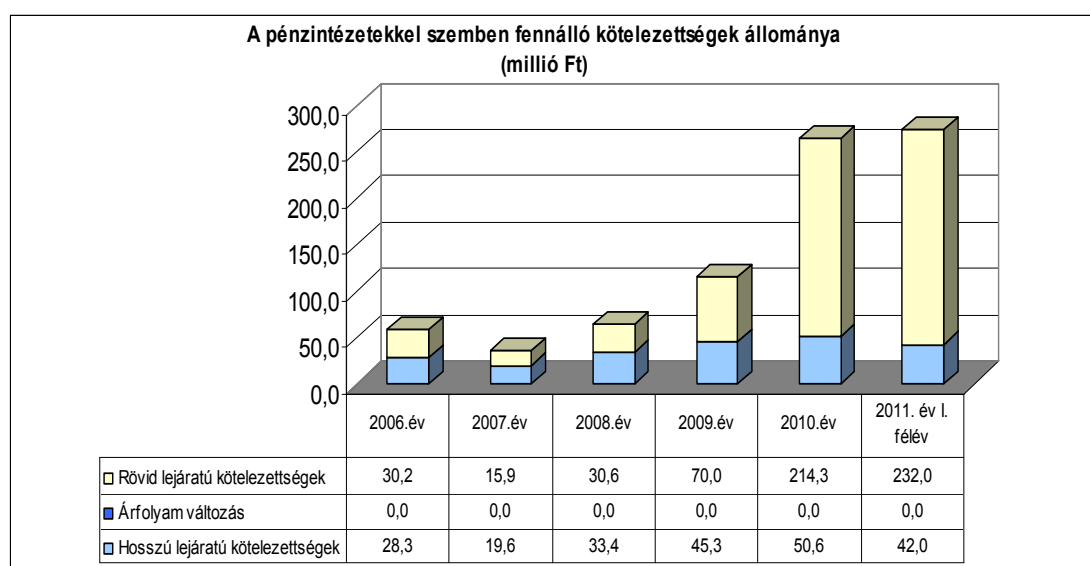
Az Önkormányzat a 100%-os önkormányzati tulajdonú Városgazdálkodási Nonprofit Kft. részére működési célra 17,3 millió Ft-ot adott át 2007-2011. év I. félév között.

3. AZ ÖNKORMÁNYZAT KÖTELEZETTSÉGEI

3.1. Az Önkormányzat pénzügyi kötelezettségeinek változása

Az Önkormányzat pénzügyi kötelezettségeinek állománya 2006. december 31-től 2011. év I. félév végéig 58,5 millió Ft-ról 274,0 millió Ft-ra nőtt. A 2010. december 31-én fennálló pénzügyi kötelezettségek 101,7 millió Ft folyószámla, 112,6 millió Ft éven belüli lejáratú, valamint 50,6 millió Ft hosszú lejáratú hitelből keletkeztek. A pénzügyi kötelezettségek összetétele a 2009. évtől kedvezőtlenül alakult. A kötelezettségállományon belül megnövekedett a rövid lejáratú kötelezettségek aránya, melynek év végi állománya a fennálló folyószámlahitel összegét is tartalmazta. A vizsgált időszakban adósságszolgálatra az Önkormányzat 67,4 millió Ft-ot teljesített, amelyből a kamatkiadás 31,7 millió Ft volt.

Az Önkormányzat pénzügyi kötelezettségvállalásaira minden esetben a Képviselő-testület döntése alapján került sor. A kötelezettségvállalásból származó források felhasználási céljait meghatározták. Az adósságszolgálat felső határáról az éves költségvetési rendlettervezetek előterjesztésekor tájékoztatták a Képviselő-testületet és az adósságot keletkeztető kötelezettségvállalásoknál annak felső határát betartották. Az Önkormányzat a 2006-2011. év I. félév vége között létrejött nyolc hosszú lejáratú és 11 db éven belüli lejáratú hitelszerződésének mindegyikét a számlavezető bankjával kötötte. A hitelszerződések forint alapúak, így a deviza **árfolyam változás hatása** a kötelezettségek alakulását **nem befolyásolta**. A vizsgált időszakban számlavezető bankot nem váltottak.

Az adósságot keletkeztető kötelezettségvállalással megvalósított felhalmozási kiadások esetleges bevételt növelő, illetve kiadást csökkentő vonzatát, illetve ennek a fejlesztéshez, felújításhoz vállalt kötelezettségek **visszafizetési forrásként való számbavételét** a Képviselő-testület **nem vizsgálta**. A költségvetési rendelet mellékletében bemutatásra kerültek a lejáratig fizetendő tő-

ketörlesztés és kamatok összegei. Az előterjesztések azonban **nem tartalmazzák a törlesztések forrásainak bemutatását.**

Az Önkormányzat fejlesztési céljainak megvalósításához, a pályázati források mellett, fejlesztési célú hiteleket vett igénybe. A forintban fennálló hosszú lejáratú pénzügyi kötelezettségeket a következő táblázat mutatja be:

Az Önkormányzat 2011. június 30-án HUF-ban fennálló hosszú lejáratú adósságot keletkeztető kötelezettségvállalásai

Megnevezés	Szerződéskötés/ Kibocsátás időpontja	Összeg millió Ft-ban	Kamat (referencia kamat+ kamatfelár)	Felhasználás célja:
3100/2003/0015. számú OTP	2003.04.18	23,0	3 havi BUBOR + 2,5%	Rendezési terv, járdafelújítás.
3100/2006/0065. számú OTP	2006.07.10	17,4	3 havi BUBOR + 1,5%	Útfelújítás, ingatlanvásárlás.
3100/2008/0083. számú OTP	2008.07.30	16,1	3 havi BUBOR + 2,5%	DDOP pályázathoz önrész.
3100/2009/002. számú OTP	2009.01.15	5,0	3 havi BUBOR + 3,5%	DDOP pályázat, csap.csatorna.
3100/2009/0072. számú OTP	2009.06.18	7,8	3 havi EURIBOR+2,5%	DDOP Városhab. önrész bizt.
3100/2009/0073. számú OTP	2009.06.18	21,2	3 havi EURIBOR+3,5%	DDOP saját erős pótmunkákra.
3100/2010/0086. számú OTP	2010.08.26	20,9	3 havi EURIBOR+MFB ref. Kamat+1,5%	DDOP integrációs pály. önerő.
3100/2010/0239. számú OTP	2010.12.06	4,6	1 havi BUBOR + 4,5%	DDOP integrációs pály. pótmunkák.

Az Önkormányzat a beruházási hiteleket a céloknak megfelelően használta fel.

A 2003. évben felvett 23 millió Ft összegből, a városrendezési tervét készítették el, a közvilágítás korszerűsítésére 7,8 millió Ft-ot fordítottak. Az általános iskola tetőfelújítása, valamint út és járda felújítási munkák a hitelcélnek megfelelően elkészültek. A 2006. évi felhalmozási hitelből 3 millió Ft értékű ELMIB részvenyt és a vízmű ügyfélszolgálati irodájának helyet adó ingatlant vásároltak, valamint a TEKI támogatással megvalósult útfelújítások 7,5 millió Ft-os saját forrását biztosították. A 2008. évben igénybevett célhitelből a DDOP pályázatok önrészehez, valamint pályázatírásra 4,6 millió Ft-ot, a KEOP ivóvízminőség javító programra 1,7 millió Ft-ot fordítottak. A Meződi Önkormányzattól 1,8 millió Ft-ért ingatlant, az ELMIB-től 4,2 millió Ft névértékű részvenyt vásároltak. A fonyódligeti üdülő felújítására a hitelből 3,8 millió Ft-ot használtak fel. A 2009. évben három célhitel szerződést kötött az Önkormányzat. A Belterületi csapadékvíz elvezető hálózat fejlesztése, a Városház központ rehabilitációja DDOP pályázatok önrészeinek finanszírozására, valamint az utóbbi pályázat pótmunkáira biztosítottak fedezetet hitelből. A DDOP integrációs pályázat önrészehez, a megrendelt pótmunkák fedezetére a 2010. évben két célhitel szerződést kötött az Önkormányzat.

Az Önkormányzat az éven túli lejáratú hiteleiből a DDOP integrációs pályázathoz az önrész finanszírozására, illetve a megrendelt pótmunkákra kötött két hitelszerződésből 13,2 millió Ft-ot a 2011. év I. félév végéig még nem használta fel.

Az Önkormányzat a **működtetési feladatainak finanszírozását** a vizsgált időszakban **folyószámlahitel és éven belüli lejáratú hitel igénybevételével tudta biztosítani.**

A folyószámlahitel évenkénti alakulását az alábbi táblázat mutatja be:

Megnevezés	2007. év	2008. év	2009. év	2010. év	2011. év I. félév.
millió Ft-ban					
I. Folyószámlahitel					
a folyószámlahitel keretösszege január 1-jén	40,0	60,0	90,0	90,0	120,0
teljesített kamat és egyéb költség	4,5	6,0	5,0	2,5	2,9
a folyószámlahitel egyenlege január 1-jén	38,9	42,6	58,5	87,8	101,7
a folyószámlahitel fordulónapján fennálló egyenleg	45,0	27,0	101,1	94,3	94,3

Az Önkormányzatnak 2007. január 1-jén 38,9 millió Ft, a 2009. év elején 58,5 millió Ft, a 2010. január 1-jén 87,8 millió Ft, majd az év végén 101,7 millió Ft **folyószámlahitel tartozása volt.** Az év végén fennálló folyószámlahitel állomány nagysága jelzi, hogy a pénzforgalmi kiadásokat a pénzforgalmi bevételek és a felvett hitelek mekkora összegben nem fedezték. A 2011. év I. félév végén a folyószámlahitel állomány 94,0 millió Ft-ra (7,6%-kal) csökkent. Az áttekintett időszakban a tárgyévi pénzforgalmi kiadások finanszírozásához, egyre növekvő mértékben vettek igénybe folyószámlahitelt. A folyószámlahitel szerződés lejáratának, illetve megújításának fordulónapján fennálló folyószámlahitel egyenlege azt mutatja, hogy az Önkormányzatnál tartósan fennáll a finanszírozási igény, ami pénzügyi kockázatot jelent. Az Önkormányzat törlesztési kockázatát növeli – a 2007-2009. évek átlagához viszonyítva ötödére csökkent az ÖNHIKI támogatás összege (a 22,2 millió Ft-ról a 2011. évre 5,9 millió Ft-ra) – így a tartósan fennálló likviditási gondokat csak az egyre növekvő folyószámlahitel igénybevételével tudták kezelni.

A folyószámlahitel kondíciói és egyéb költségei a következők voltak:²⁴

Megnevezés	Kamat (referencia+ kamatfelár)	Egyéb költség
Folyószámlahitel		
2006.01.01-2007.01.31	3 havi BUBOR +2,0 %	0,5% rendelkezésre tartás, 0,5% kezelési díj
2007.02.01-2008.06.01	3 havi BUBOR +1,0%	0,5% rendelkezésre tartás, 0,5% kezelési díj
2008.08.26-2009.01.01	3 havi BUBOR +3,0%	1,0% rendelkezésre tartás, 0,5% kezelési díj
2009.08.06-2010.07.23	1 havi BUBOR +3,75%	1,0% rendelkezésre tartás, 0,5% kezelési díj
2010.07.23-2011.06.30	1 havi BUBOR +3,75%	1,0% rendelkezésre tartás, 0,5% kezelési díj

²⁴ A referencia kamatok az alábbiak szerint alakultak:

MNB BUBOR fixing (átlagkam at) %-ban					
Referencia kam at	2007. évi	2008. évi	2009. évi	2010. évi	2011. év I. félév
1 havi BUBOR	7,83	8,75	8,66	5,47	6,00
3 havi BUBOR	7,75	8,87	8,64	5,50	6,07

Az éven belüli lejáratú hitel állományának alakulását az alábbi táblázat mutatja be:

(millió Ft)

II. Likvid hitel	2007. év	2008. év	2009. év	2010. év	2011. év I. félév
a felvett likvid hitel összege december 31-én	4,5	13,5	64,0	121,9	25,0
teljesített kamat és egyéb költség	0,3	0,4	2,1	7,7	0,0
a visszafizetett likvid hitel összege december 31-én	0,0	9,9	36,6	44,9	0,0
a likvid hitel egyenlege december 31-én	4,5	8,1	35,5	112,6	138,0

Az Önkormányzat a 2007-2011. év I. félév közötti időszakban, az utófinanszírozott pályázatok²⁵ támogatásának megelőlegezésére éven belüli lejáratú hiteleket vett fel. A vizsgált időszakban igénybevett éven belüli lejáratú hitel összege 228,9 millió Ft volt, melyből a 2011. I. félév végén 138,0 millió Ft kötelezettsége állt fenn.

Az áttekintett időszakban az éven belüli lejáratú hitel év végi állománya 4,5 millió Ft-ról a 2010. év végére 112,6 millió Ft-ra emelkedett. Ennek oka, a két legnagyobb projekt²⁶ finanszírozási igénye a 2009. és a 2010. években jelentkezett.

Az Önkormányzat a 2007-2011. június 30. közötti időszakban minden egyes napot folyószámlahittel zárt. A folyószámlahitel átlagos napi állománya²⁷ a 2007. évi 49 millió Ft-ról 2010. évre 86 millió Ft-ra, a 2011. I. félév végén már 111,3 millió Ft-ra növekedett. A vizsgált időszakban folyamatosan növekedett a folyószámlahitel átlagos napi állománya. A **folyószámlahitel igénybevétele** az Önkormányzatnak a 2007-től 2011. év I. félév végéig összesen **20,9 millió Ft kamatkiadást** okozott. A pályázati támogatások megelőlegezése miatt igénybevett **éven belüli lejáratú hitel kamata** a 2007-2011. év I. félév közötti időszakban **10,5 millió Ft** kiadást jelentett az Önkormányzatnak.

A forintban felvett éven túli lejáratú hitelek esetében a kamatfizetési kötelezettségek alakulását befolyásolja az igénybevételkor (lehíváskor) és az utolsó kamatfizetéskor érvényes **kamat alakulása**, melyet a következő táblázat mutat be:

Megnevezés	Lehíváskori	Utolsó fizetéskori	Változás %
	kamat (referencia + kamatfelár) %		
3 havi BUBOR (2003.04.18-i szerződés)	9,01	8,57	-0,44%
3 havi BUBOR (2006.07.10-i szerződés)	8,48	7,57	-0,91%
3 havi BUBOR (2008.07.30-i szerződés)	11,08	8,57	-2,51%
3 havi BUBOR (2009.01.15-i szerződés)	13,4	9,57	-3,83%
3 havi EURIBOR (2009.06.18-i szerződés)	5,02	5,01	-0,01%
3 havi EURIBOR (2010.08.26-i szerződés)	3,76	3,01	-0,75%
1 havi BUBOR (2010.12.06-i szerződés)	9,58	10,5	0,92%

²⁵ A 2007. évben TEUT, CÉDE és HEFOP pályázat, a 2008. évben AVOP, LEADER, LEKI pályázatok, a 2009-2010. években DDOP, TÁMOP, KEOP és az ÖNHIKI támogatások megelőlegezésére.

²⁶ DDOP integrációs pályázat, Városmegyei rehabilitációja

²⁷ Fennálló folyószámla hitelállomány/365 nap

Az Önkormányzatnak a referencia kamat változásából a vizsgált időszakban többlet kamatfizetési kötelezettsége nem keletkezett.

Az **Önkormányzat kötelezettségeinek** állományát 2010. december 31-én és 2011. június 30-án, valamint várható alakulását a kötelezettségek lejáratáig a következő táblázat részletezi:

Megnevezés	Állomány 2010. december 31-én			Állomány 2011. június 30-án			Várható kötelezettség 2011-2013. években		Várható kötelezettség 2014. évtől	
	HUF-ban (millió Ft-ban)	Devizában (összege, ezer ...-ben)	Deviza nem	HUF-ban (millió Ft-ban)	Devizában (összege, ezer ...-ben)	Deviza nem	HUF-ban (millió Ft-ban)	Devizában (összege, ezer ...-ben)	HUF-ban (millió Ft-ban)	Devizában (összege, ezer ...-ben)
Pénzüntéti kötelezettségek										
Hosszú lejáratú pénzüntéti kötelezettségek	50,6	0	HUF	42,0	0	HUF	10,8	0	39,8	0
Éven belüli lejáratú pénzüntéti kötelezettségek	112,6	0	HUF	138,0	0	HUF	138,0	0	0,0	0
Folyószámla hitel	101,7	0	HUF	94,0	0	HUF	94,0	0	0,0	0
Pénzüntéti kötelezettségek összesen HUF-ban:	264,9	0	HUF	274,0	0	HUF	242,8	0	39,8	0
Szállítói tartozás	320,1	0	HUF	320,0	0	HUF	320,0	0	0,0	0
Egyéb kötelezettségek	3,8	0	HUF	3,8	0	HUF	3,8	0	0,0	0
Összes kötelezettség	588,8	0	HUF	597,8	0	HUF	566,6	0	39,8	0

Az Önkormányzat 2010. december 31-én fennálló összes kötelezettsége 588,8 millió Ft, amelyből a 2011-2013. években 566,6 millió Ft várható kötelezettsége keletkezik. Ennek teljesítését a 138 millió Ft-os európai uniós támogatásból, (ami az éven belüli lejáratú hitelek állományának fedezetét képezi) valamint a 2010. évi mérlegében kimutatott 27,2 millió Ft követelésállományból tervezi megoldani. Az Önkormányzat nyilatkozata szerint a kötelezettségekre fedezetet biztosíthat a jelzálogjoggal nem terhelt forgalomképes ingatlanvagyon. A helyi sajátosságok, valamint kereslet hiányában ezek az ingatlanok nehezen értékesíthetőek. A 2011. június 30-án fennálló, a további éveket terhelő 39,8 millió Ft pénzüntéti kötelezettség teljesítését nem látjuk biztosítottnak, mivel a visszafizetés fedezetéül megjelölt forgalomképes ingatlanvagyon értékesítéséből a bevétel realizálása bizonytalan.

3.2. A szállítói kötelezettségek változása

Az Önkormányzat mérlegben kimutatott szállítói állománya és annak összes kötelezettségen belüli aránya a 2007. évben 7,9 millió Ft (9,4%), a 2008. évben 11,5 millió Ft (10,5%), a 2009. évben 23,5 millió Ft (8,6%) volt. Ez az arány a 2010. évben 320,1 millió Ft-ra (51,5%-ra) növekedett.

A mérleg szerinti szállítói kötelezettség a 2007. évről 2011. év I. félév végéig 7,9 millió Ft-ról 320,1 millió Ft-ra (negyvenszeresére) növekedett. Ennek egyik oka, hogy az EU-s támogatással megvalósuló beruházások szállítói kötelezettségeinek összege megjelent az Önkormányzat beszámolóiban. Kedvezőtlenül befolyásolta a szállítói kötelezettségállomány alakulását az Önkormányzat egyre nehezedő likviditási helyzete is. A mérlegben szerepeltetett szállítói kötelezettségállományból 265,2²⁸ millió Ft átütemezett (megállapodással érintett) szállítói tartozás volt. Az EU-s pályázatokkal megvalósuló fejlesztések vállalko-

²⁸ A szállítói számlákból az EU-s és a hazai támogatások összege.

zói szerződéseiben rögzítették, hogy a kivitelező számláit a támogatás folyósítását követően egyenlíti ki az Önkormányzat.

A Önkormányzat **lejárt szállítói tartozása** a vizsgált időszakban folyamatosan nőtt. A lejárt szállítói tartozás 2007. évben 7,9 millió Ft volt, ami 2010. december 31-re 40,3 millió Ft-ra, 2011. év I. félév végére 45,8 millió Ft-ra nőtt. A 2010. évi 40,6 millió Ft-os lejárt tartozás 36,2%-a, (14,6 millió Ft) 30 nap alatti, 24%-a (9,7 millió Ft) 31-60 nap közötti, 37,6%-a (15,1 millió Ft) pedig 61-90 nap közötti. Éven túli tartozása 0,9 millió Ft volt, melyet a 2011. I. félév végére pénzügyileg rendeztek. A 2011. év I. félév végén a 45,8 millió Ft lejárt szállítói tartozásból a 30 nap alatti tartozások részaránya 5 százalékponttal, 14,3 millió Ft-ra csökkent, a 31-60 nap közötti tartozások részaránya 7 százalékponttal 14,2 millió Ft-ra, a 61-90 nap közötti tartozások részaránya 14,1%-al, 17,3 millió Ft-ra növekedett. Figyelembe véve a helyi önkormányzatok adósságrendezési eljárásáról szóló 1996. évi XXV. törvény 5. § (2) bekezdésében foglaltakat, a 60 napon túli tartozásállomány növekedése az Önkormányzat pénzügyi kockázatát is növelte.

Ha az Önkormányzatnál a tartozásállomány a 90 napot meghaladja, a polgármester a Képviselő-testület döntése alapján, nyolc napon belül köteles adósságrendezési eljárást kezdeményezni. Az államháztartás működési rendjéről szóló 292/2009. (XII. 19.) Korm. rendelet 167. §-ában foglaltak szerint, amennyiben az önkormányzattal szemben adósságrendezési eljárást az adósságrendezési tv. 4. §-a alapján nem kezdeményeztek és az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 100/F. § (6) bekezdése alapján a fennálló tartozás 30 napon túli és meghaladja az éves eredeti kiadás 10%-át vagy a 150 millió Ft-ot, valamint a tartozás egy hónapon belül nem szorítható 30 nap alá, illetve ha a tartozás mértéke meghaladja az önkormányzati rendeletben meghatározott összeget, indokolt az önkormányzati biztos kirendelése.

Egyéb kiadás elmaradása az Önkormányzatnak nem volt.

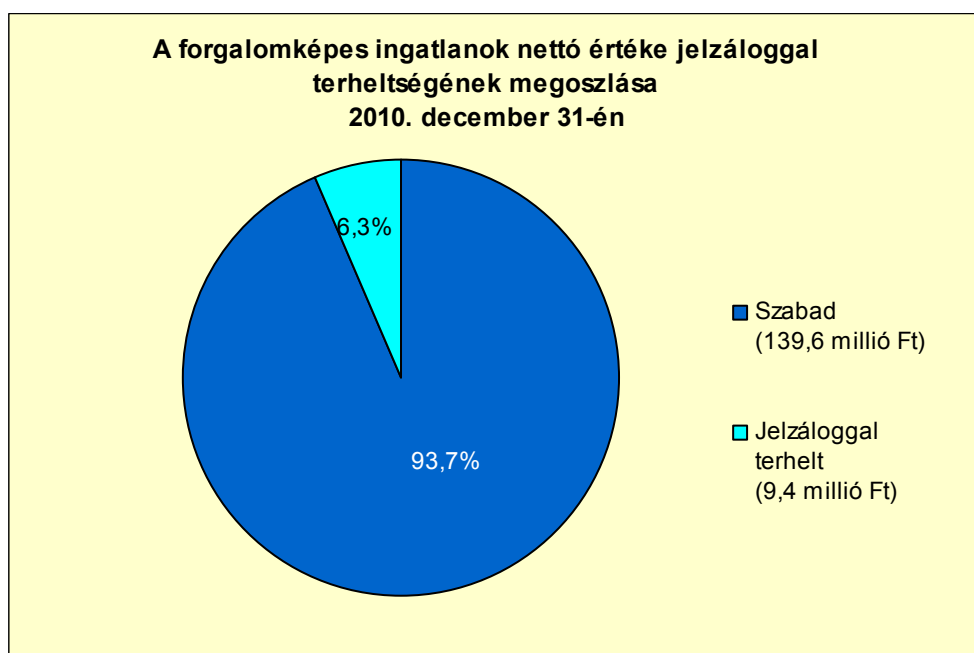
A lejárt szállítói tartozások növekedése, valamint a 2009. évtől megjelenő 60 napon túli tartozások az Önkormányzat **folyamatosan romló likviditási helyzetét mutatják.**

3.3. Egyéb kötelezettségek változása

Az Önkormányzatnak lízingszerződésből, garancia és kezességvállalásból, PPP konstrukciójú szerződésből eredő **kötelezettsége** a vizsgált időszakban **nem volt, követelést nem engedett el.** Intézménynek, más önkormányzatnak, gazdasági társaságnak, civil szervezetnek kölcsönt nem nyújtottak.

Az Önkormányzat **két alkalommal** járult hozzá **forgalomképes** önkormányzati tulajdonban lévő **ingatlanokon jelzálogjog** bejegyzéséhez. Az I. ranghelyi egyetemleges jelzálogjogot az Önkormányzat **folyószámla vezető pénzügyintézete javára**, a 2011. évben felvett 25 millió Ft-os éven belüli lejáratú hitel, illetve a 2011. évi folyószámlahitel **visszafizetésének biztosítékként jegyezték be.** A jelzálogjoggal terhelt öt forgalomképes ingatlanra összességében 145 millió Ft értékű jelzálogjog bejegyzése történt meg. A jelzálogjoggal terhelt forgalomképes ingatlanok számviteli nyilvántartás szerinti nettó értéke 2010. december 31-én 9,4 millió Ft volt, amelyekre a 145 millió Ft összegű fel-

vett hitel erejéig jegyezték be a jelzálogjogot. Az Önkormányzat összes forgalomképes ingatlanainak könyvszerinti nettó értéke 2010. december 31-én 149,0 millió Ft volt.

Az Önkormányzat **alperesként peres eljárásban nem volt érintett**. Jogerős határozattal lezárt, illetve nem lezárt peres eljárásból fizetési kötelezettsége nem keletkezett.

Az Önkormányzat egyszemélyes tulajdonú gazdasági társaságának, a Városgazdálkodási Kft.-nek a 2007- 2011. év I. félév vége közötti időszakban **pénzüntézzettel szemben fennálló kötelezettsége nem volt**. A 2010. év végi 2,6 millió Ft-os lejárt szállítói kötelezettségállománya a 2011. év I. félév végére nem változott.

A gazdasági társaság mérleg szerinti **kötelezettségállománya kizárólag szállítói tartozásból állt**, melynek alakulását a következő táblázat mutatja be:

Az Önkormányzat 50% és azt meghaladó tulajdonosi hányaddal rendelkező társaságai kötelezettségeinek állománya
2010. december 31-én, és 2011. június 30-án, valamint várható alakulása a kötelezettségek lejáratáig

Megnevezés	Állomány 2010. december 31-én			Állomány 2011. június 30-án			Várható kötelezettség 2011-2013. években		Várható kötelezettség 2014. évtől	
	HUF-ban (millió Ft-ban)	Devizában (összege, ezer ...-ben)	Deviza nem	HUF-ban (millió Ft-ban)	Devizában (összege, ezer ...-ben)	Deviza nem	HUF-ban (millió Ft-ban)	Devizában (összege, ezer ...-ben)	HUF-ban (millió Ft-ban)	Devizában (összege, ezer ...-ben)
Pénzüntézzeti kötelezettségek összesen:	0	0	HUF	0	0	HUF	0	0	0	0
Szállítói tartozás	26	0	HUF	26	0	HUF	2,6	0	0	0

Az önkormányzati kötelezettségek mellett, a minősített többségi tulajdonú gazdasági társaság 2010. év végi 2,6 millió Ft-os szállítói tartozása is befolyásol

hatja az Önkormányzat pénzügyi egyensúlyát. Az Önkormányzat számára pénzügyi kockázatot jelent, hogy felszámolás esetén a bíróság megállapíthatja az Önkormányzat korlátlan és teljes felelősségét a fenti kötelezettséggel érintett kizárólagos önkormányzati tulajdonú gazdasági társaság után.

Az Önkormányzat a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény 54. § (2) bekezdése alapján korlátlan felelősséggel tartozik azon gazdasági társaságának felszámolása esetében, amelyben az Önkormányzat az 52. § (2) bekezdése szerint a szavazatok legalább 75%-ával rendelkezik, így minősített befolyásszerzőnek minősül, továbbá a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény 63. § (2) bekezdése alapján a kizárólagos önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságának minden olyan kötelezettségéért, amelynek kielégítését a felszámolási eljárás során az adós társaság vagyona nem fedez, ha a hitelezőinek a felszámolási eljárás során benyújtott keresete alapján a bíróság – az adós társaság felé érvényesített tartósan hátrányos üzletpolitikájára figyelemmel – megállapítja az önkormányzat korlátlan és teljes felelősségét.

Az Önkormányzat a 2007-2010. években a tárgyi eszközök után **314,6 millió Ft összegű értékcsökkenést számolt el**. Ebből az elhasználandó eszközök pótlására felújítási alapot nem képeztek²⁹. A vizsgálattal érintett időszakban a felújítások összegéből eszközpótlásra 3,9 millió Ft-ot (az értékcsökkenés összegének 1,3%-át) fordították. A fejlesztések és felújítások elsősorban az EU-s és hazai támogatások igénybevételével valósultak meg. Mindezek elsősorban az Önkormányzat ingatlanállományát és a belterületi útjait, csapadékvíz elvezetéshez kapcsolódó műtárgyakat érintették. Az Önkormányzat eszközállományának használhatósági foka a vizsgált időszakban folyamatosan csökkent. Ennek oka, hogy azoknál az eszközcsoportoknál (járművek, gépek, berendezések), ahol magas az amortizációs kulcs, az eszközpótlás elmaradt. A legkisebb mértékű elhasználódást az ingatlanok mutatták. A 2009-2010. években végzett beruházások hatására használhatósági fokuk csak négy százalékponttal csökkent a 2010. évre a 2007. évi 76,3%-ról. Legjobban elhasználódtak a gépek, berendezések és felszerelések (43,2%-ról 24,8%-ra).

A vizsgált időszakban nem történt meg annak felmérése, hogy az **eszközök elhasználódásának pótlása** milyen kötelezettséget jelent az Önkormányzat számára.

4. A PÉNZÜGYI EGYENSÚLY MEGTEREMTÉSE ÉRDEKÉBEN HOZOTT INTÉZKEDÉSEK EREDMÉNYE

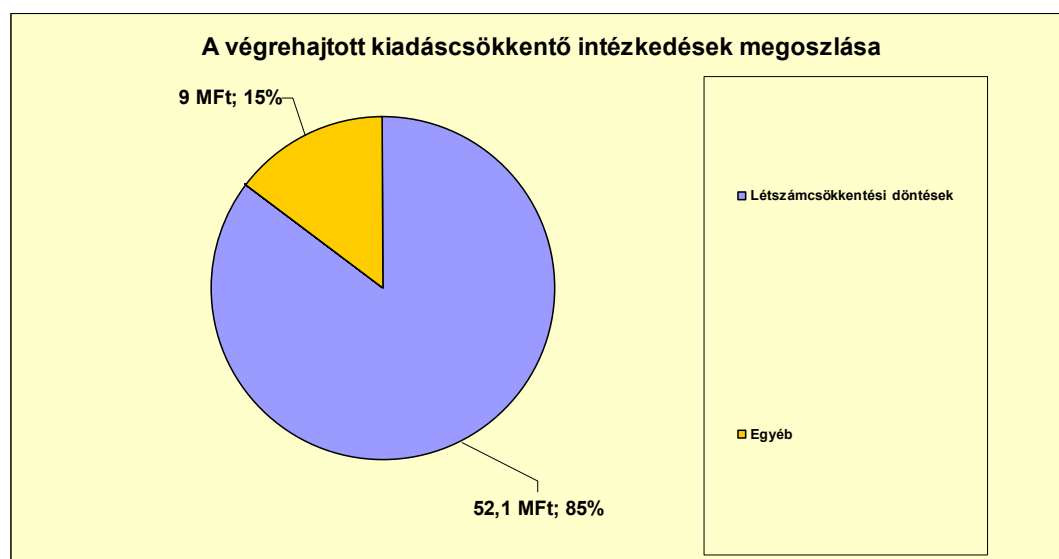
A pénzügyi egyensúly javítása érdekében az Önkormányzat 2007-2011. év I. félév között **kiadáscsökkentő intézkedésekről** döntött, amelyeknek eredményeképpen az Önkormányzat adatszolgáltatása alapján összesen 61,1 millió Ft kiadási megtakarítás realizálódott a vizsgált időszak alatt.

---

²⁹ Az Önkormányzatnak az alapképzésre vonatkozóan nem volt jogszabályban előírt kötelezettsége.

A 2007-2011. év I. félévében végrehajtott kiadáscsökkentő intézkedések megoszlását a következő ábra szemlélteti:

Az Önkormányzat kimutatása szerint a kiadási megtakarítások 85%-a (52,1 millió Ft) a létszámcsökkentéssel kapcsolatban keletkezett. A Polgármesteri hivatal felújított, korszerű épületbe költözése, homlokzatszigetelés, nyílászárók cseréje miatt az Önkormányzat kilenc millió Ft realizált energiaköltségmegtakarítást mutatott ki nyilvántartásaiban.

Az Önkormányzat a 2007-2010. években a kiadások csökkentése érdekében létszámleépítéseket hajtott végre. A feladatok bővülése ugyanakkor álláshely- és létszámnövekedést is eredményezett. Ami a 2007. évben az Önkormányzatnál 2 fő karbantartó, a 2009. évben az ÁMK megalakulását követően egy fő intézményvezető alkalmazását jelentette.

Az Önkormányzat 2007-2010. éveket érintő összesített létszám változását az Önkormányzat adatszolgáltatása alapján az alábbi táblázat szemlélteti:

Megnevezés (adatok fő-ben)	Közoktatás	Szociális és gyermekvédelem	Egészségügy	Polgármesteri hivatal	Egyéb	Összesen
2007. január 1-jén jóváhagyott álláshelyek száma	108	9	0	31	27	175
Megszüntetett álláshelyek száma	19	9	0	2	4	34
ebből: üres álláshelyek száma	0	0	0	0	0	0
szakmai álláshelyek száma	19	9	0	2	4	34
intézmény-üzemeltetéssel kapcsolatos álláshelyek száma	0	0	0	0	0	0
Álláshely növekedése	1	0	0	0	2	3
2010. december 31-én záró álláshelyek száma	90	0	0	29	25	144
2007. január 1-jén foglalkoztatott létszám	108	9	0	31	27	175
Létszámcsökkenés	19	9	0	2	4	34
Létszámnövekedés	1	0	0	0	2	3
2010. december 31-én foglalkoztatott létszám	90	0	0	29	25	144

Az önkormányzati létszám az időszakban végrehajtott létszámcsökkentések és létszámnövekedések együttes hatásaként 31 fővel csökkent. A létszám és álláshelyek száma ezen időszak alatt megegyezett, a 2007. január 1-jén foglalkoztatott 175 főről 2010. december 31-ére 144 főre (17,7%-al) csökkent. A létszám leépítése a Képviselő-testület döntésein alapult.

Az egyes években bekövetkezett változások azonosan érintették a létszámadatakat, valamint az álláshelyek számának alakulását. Üres álláshely megszüntetés nem volt. A 2007-2010. években összesen 34 fő álláshelyet szüntettek meg, ebből 19 fő (55,9%) a közoktatási, kilenc fő (26,5%) szociális és gyermekvédelmi, két fő (5,8%) polgármesteri hivatali, négy fő (11,8%) egyéb területet érintett.

2007-2010 között végrehajtott létszámcsökkentési intézkedések során 23 tartósan leépített álláshely után igényelt támogatást az Önkormányzat, melynek ténylegesen folyósított összege 22,2 millió Ft volt. A támogatott létszámleépítés az összes létszámcsökkentés (34 fő) 67,6%-a volt.

Az Önkormányzat a bevételei növelése érdekében csökkentette a helyi iparűzési adóban a kedvezmények, mentességek körét. Az Önkormányzat a bevétel-növelő intézkedései eredményeként a 2007-2011. év I. félév között 6,0 millió Ft bevételi többletet mutatott ki.

Az Önkormányzat kiadáscsökkentő és bevétel-növelő intézkedései eredményeként 2007-2011. év I. féléve között összesen 67,1 millió Ft kiadási megtakarítást és többletbevételt számolt el. A költségvetési támogatások és az szja bevételek 2007. évhez viszonyított együttes csökkenése 33,1 millió Ft volt. A megtakarítások, többletbevételek ellensúlyozni tudták a költségvetési támogatások és az szja bevételek csökkenését, valamint 34,0 millió Ft-tal javították az Önkormányzat pénzügyi egyensúlyát.

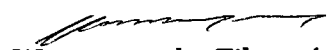
5. AZ ÁSZ ÁLTAL A KORÁBBI ÉVEKBEN A PÉNZÜGYI EGYENSÚLY JAVÍTÁSÁRA TETT SZABÁLYSZERŰSÉGI ÉS CÉLSZERŰSÉGI JAVASLATOK HASZNOSULÁSA

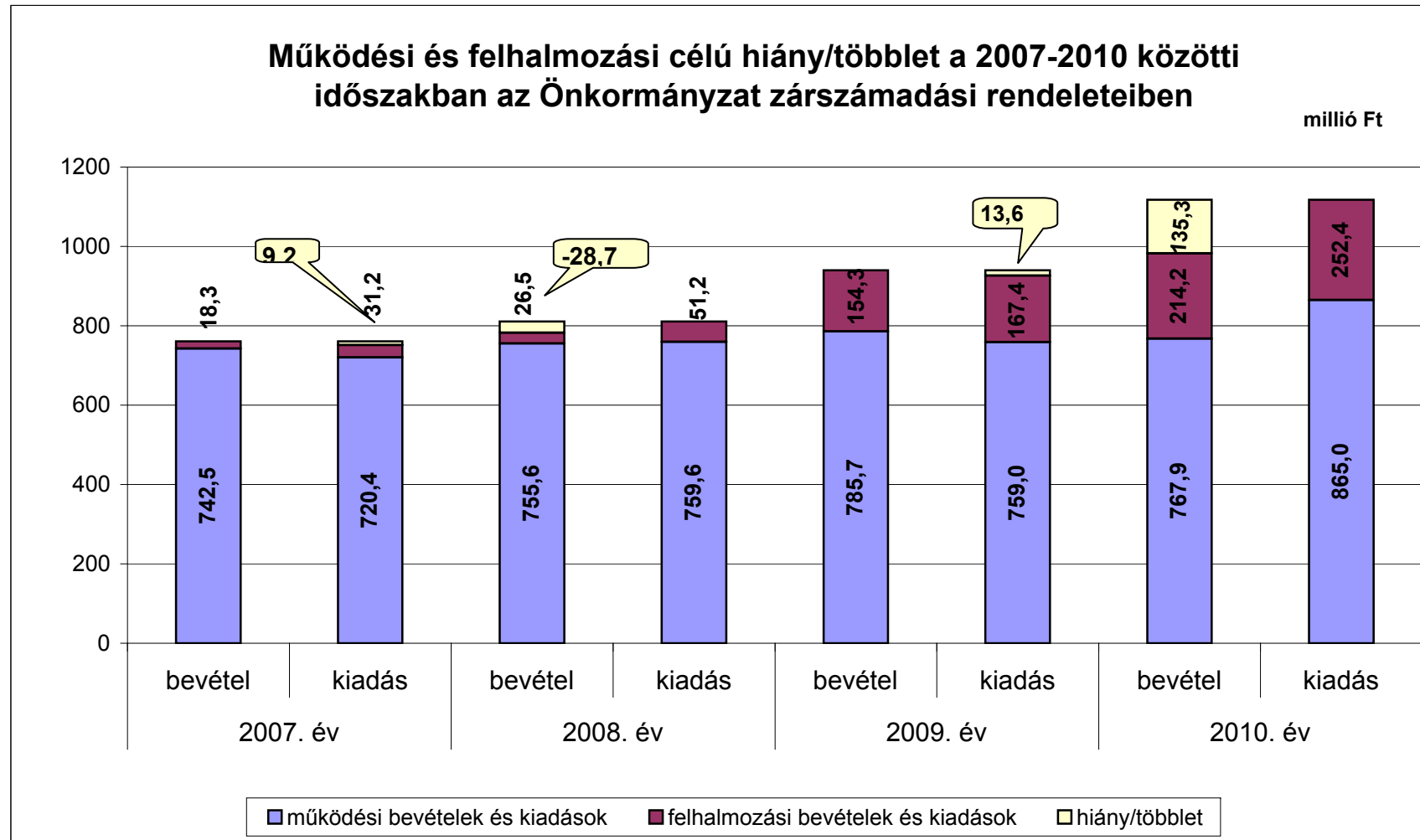
Az ÁSZ az Önkormányzat gazdálkodását a 2009. évben ellenőrizte. Az ellenőrzés tíz célszerűségi és nyolc szabályszerűségi javaslatot tett, melyek között **nem volt a pénzügyi egyensúly javítására vonatkozó javaslat**. A számvevői jelentést a Képviselő-testület megtárgyalta, az intézkedési tervet a 147/2009. (XII. 3.) számú határozatával elfogadta.

Budapest, 2012. április "16"

Melléklet: 6 db

Warvasovszky Tihamér

Az Önkormányzat bevételei és kiadásai, valamint adósságszolgálatára 2007-2010 között

millió Ft

1. FOLYÓ KÖLTSÉGVETÉS*	2007.	2008.	2009.	2010.
1.1.1. Saját működési bevételek	95,1	104,8	103,5	113,9
1.1.2. Költségvetési támogatás	318,2	428,9	402,7	407,1
1.1.3. Átengedett bevételek	231,2	132,4	135,7	144,5
1.1.4. Államháztartáson belülről kapott támogatások	92,4	83,8	109,9	91,0
1.1.5. EU-tól és külföldről kapott bevételek	0,0	3,0	0,0	0,0
1.1.6. Államháztartáson kívülről kapott bevételek	9,9	3,9	1,3	6,1
1.1.7. Előző évi pénzmaradvány átvétel	0,0	0,0	0,0	0,0
1.1. Folyó bevételek =1.1.1.+1.1.2.+1.1.3.+1.1.4.+1.1.5.+1.1.6.+1.1.7.	746,8	756,8	753,1	762,6
1.2.1. Működési kiadások kamatkülsőségek nélkül	652,8	682,4	672,7	771,1
1.2.2. Államháztartáson belülről átadott pénzeszközök	0,7	1,6	0,7	0,0
1.2.3.1. vállalkozásoknak	0,1	0,0	0,4	0,5
1.2.3.2. EU-nak, illetve külföldre		0,0	0,0	0,0
1.2.3.3. magánszemélyeknek	47,7	54,5	58,3	63,1
1.2.3.4. nonprofit szervezeteknek	10,9	9,9	10,7	9,4
1.2.3. Transzferkiadások (=1.2.3.1.+1.2.3.2.+1.2.3.3.+1.2.3.4)	58,7	64,4	69,4	73,0
1.2.4 Kamatkülsőségek	8,0	10,8	15,9	18,0
1.2.5. Előző évi pénzmaradvány átadás	0,0	0,0	0,0	0,0
1.2. Folyó kiadások = 1.2.1.+1.2.2.+1.2.3.+1.2.4.+1.2.5.	720,2	759,2	758,7	862,1
1.3. Folyó költségvetés egyenlege MŰKÖDÉSI JÖVEDELEM (1.1. - 1.2.)	26,6	-2,4	-5,6	-99,5
2. FELHALMOZÁSI KÖLTSÉGVETÉS**	0,0	0,0	0,0	0,0
2.1.1. Saját tőkebevételek	7,5	3,7	30,4	5,9
2.1.2. Államháztartáson belülről kapott támogatások	0,0	17,0	112,8	208,3
2.1.3. EU-tól és külföldről kapott támogatások	3,9	2,7	0,0	0,6
2.1.4. Államháztartáson kívülről kapott támogatások	1,4	1,9	10,7	1,8
2.1. Felhalmozási bevételek (=2.1.1.+2.1.2.+2.1.3.+2.1.4.)	12,8	25,3	153,9	216,6
2.2.1. Saját beruházási kiadás áfával	13,7	25,0	32,9	39,1
2.2.2. Saját felújítási kiadás áfával	11,7	18,8	127,4	209,0
2.2.3. Államháztartáson belülről átadott pénzeszközök	1,6	0,4	0,4	0,0
2.2.4. EU-nak és külföldnek adott pénzeszközök	0,0	0,0	0,0	0,0
2.2.5. Államháztartáson kívülről adott pénzeszközök	1,2	4,1	4,0	2,5
2.2.6. Befektetési célú részesedések vásárlása	3,8	4,2	5,2	4,0
2.2. Felhalmozási kiadások (=2.2.1.+2.2.2.+2.2.3.+2.2.4.+2.2.5.+2.2.6.)	32,0	52,5	169,9	254,6
2.3. Felhalmozási költségvetés egyenlege (2.1. - 2.2.)	-19,2	-27,2	-16,0	-38,0
3. Finanszírozási műveletek nélküli (GFS) pozíció(1.3.+2.3.)	7,4	-29,6	-21,6	-137,5
4. Finanszírozási műveletek	0,0	0,0	0,0	0,0
4.1. Hitelfelvétel	0,0	40,7	190,1	328,2
4.2. Hiteltörlesztés	23,4	14,0	145,6	162,0
4.3. Forgatási és befektetési célú értékpapírok kibocsátása	0,0	0,0	0,0	0,0
4.4. Forgatási és befektetési célú értékpapírok beváltása	0,0	0,0	0,0	0,0
4.5. Forgatási és befektetési célú értékpapírok értékesítése	1,2	0,0	0,0	0,0
4.6. Forgatási és befektetési célú értékpapírok vásárlása	0,0	0,0	0,0	0,0
4.7. Egyéb finanszírozási bevételek (függő, átfutó, kiegyenlítő)	-11,7	0,7	-1,1	-8,8
4.8. Egyéb finanszírozási kiadások (függő, átfutó, kiegyenlítő)	-26,7	-1,2	5,0	14,9
4.9. Finanszírozási műveletek egyenlege (4.1. - 4.2.+4.3.-4.4.+4.5.-4.6.+4.7.-4.8.)	-7,2	28,6	38,4	142,5
5. Tárgyévi pénzügyi pozíció változás (1.3.+ 2.3.+4.9.)	0,2	-1,0	16,8	5,0
6. Nettó működési jövedelem =működési jövedelem (1.3.) - tőketörlesztés (4.2.+4.4)	3,2	-16,4	-151,2	-261,5
TÁJÉKOZTATÓ ADATOK				
Összes kötelezettség	59,9	84,5	156,3	605,4
ebből rövid lejáratú	40,2	51,1	111,0	554,8
Összes szállítói kötelezettség	7,9	11,5	23,5	320,1
ebből lejárt (tanúsítványból)	7,9	11,5	15,6	40,6
Pénz és tőkepiaci kötelezettség (adósság)	44,2	70,8	127,3	281,5
ebből rövid lejáratú	24,6	37,4	82,0	230,8
PPP szerződéses állomány jelenértéken (tanúsítványból)	0,0	0,0	0,0	0,0
ebből lejárt szolgáltatási díj miatti kötelezettség	0,0	0,0	0,0	0,0
Folyószámlahitel napi átlagos állománya (tanúsítványból)	49,0	55,4	66,7	86,0
Likvidhitel napi átlagos állománya (tanúsítványból)	0,0	0,0	0,2	0,3
Munkabérhitel napi átlagos állománya (tanúsítványból)	0,0	0,0	0,0	0,0
Kezesség és garanciavállalások (tanúsítványból)	0,0	0,0	0,0	0,0
Jogerős bírósági ítéletekből adódó kötelezettségek (tanúsítványból)	0,0	0,0	0,0	0,0
Finanszírozásba bevonható eszközök:	2,6	1,6	18,3	23,3
Tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok év végi állománya	0,0	0,0	0,0	0,0
Hosszú lejáratú bankbetétek év végi állománya	0,0	0,0	0,0	0,0
Értékpapírok év végi állománya	0,0	0,0	0,0	0,0
Pénzeszközök (idegen pénzeszközök nélkül) év végi állománya	2,6	1,6	18,3	23,3

* Bevételekben nem térül, a kiadásokban nem jelenik meg az amortizáció, a vagyoni helyzetet az egyenleg befolyásolja

** Bevételekben vagyon megőrzésre és bővítésre fordítható források.

Az Önkormányzat 2007-2010. években megvalósított, 2010. december 31-ig befejezett fejlesztései és azok forrásösszetétele

millió Ft-ban

Sorszám	Fejlesztési feladat (beruházás, felújítás)		Beruházás, felújítás		Teljes bekerülési költség			2006. dec. 31-ig teljesített kiadás	2007-2010. évek között teljesített kiadás	2010. december 31-ig megvalósított beruházás forrásösszetétele														A tényleges bekerülési költségből (7.oszlopból) eszközpótlásra fordított összeg	jogszabályban foglalt szakmai követelmény teljesítése (igen/nem)						
										Saját bevétel				Hitel				Kötvény				EU-s támogatás				Hazai támogatás					
										Terv	Tény	Eltérés (+; -)	Bev.rend.*	Terv	Tény	Eltérés (+; -)	Bev.rend.*	Terv	Tény	Eltérés (+; -)	Bev.rend.*	Terv	Tény			Eltérés (+; -)	Bev.rend.*	Terv	Tény	Eltérés (+; -)	Bev.rend.*
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32
1. Fejújítások																															
2	DDOP Csapadékvíz elvezetés		2009.04.03	2009.10.15	50,0	50,0	0	0	50,0	0,0	0,0	0		5,0	5,0	0,0		0	0	0		45,0	45,0	0,0		0,0	0,0	0,0		0	igen
3	DDOP Városrehab		2009.04.20	2010.07.29	101,1	101,1	0	0	101,1	4,3	4,3	0		29,0	29,0	0,0		0	0	0		67,8	67,8	0,0		0,0	0,0	0,0		0	igen
4	10 millió Ft alatti felújítások				46,7	46,7	0	0	46,7	10,1	10,1	0		0,0	0,0	0,0		0	0	0		2,8	2,8	0,0		33,8	33,8	0,0		0	igen
5	Felújítások összesen:				197,8	197,8	0	0	197,8	14,4	14,4	0		34,0	34,0	0,0		0	0	0		115,6	115,6	0,0		33,8	33,8	0,0		0	igen
6. Fejlesztések																															
7	10 millió Ft alatti fejlesztések	67 db			113,6	113,6	0,0	0,0	113,6	84,1	84,1	0,0		16,1	16,1	0,0		0,0	0,0	0,0		8,5	8,5	0,0		4,9	4,9	0,0		3,9	igen
8	Fejlesztések összesen:				113,6	113,6	0,0	0,0	113,6	84,1	84,1	0,0		16,1	16,1	0,0		0,0	0,0	0,0		8,5	8,5	0,0		4,9	4,9	0,0		3,9	igen
9	Mindösszesen:				311,4	311,4	0,0	0,0	311,4	98,5	98,5	0,0		50,1	50,1	0,0		0,0	0,0	0,0		124,1	124,1	0,0		38,7	38,7	0,0		3,9	igen

*A= ha a forrás már rendelkezésre áll.

B= ha a forrás közbeszerzési eljárása folyamatban van,

C= ha a forrás közbeszerzési eljárása még nem indult el, a forrás nem áll rendelkezésre.

Az Önkormányzat 2010. december 31-én folyamatban lévő fejlesztési feladataira 2010. december 31-ig teljesített kifizetések és azok forrásösszetétele

millió Ft-ban

Sorszám	Fejlesztési feladat (beruházás, felújítás)		Beruházás, felújítás		Teljes bekerülési költség			2006. dec. 31-ig teljesített kiadás	2007-2010. évek között teljesített kiadás	A teljes bekerülési költség-ből eszköz-pótlásra fordított összeg	2010. december 31-ig pénzügyileg teljesített beruházás forrásösszetétele																			
	Megnevezése	Képviselő-testületi határozat száma	kezdete	tervezett befejezése	Terv (6=12+16+20+24+28)	Tény (7=13+17+21+25+29)	Eltérés (+; -) (8=14+18+22+26+30)				Saját bevétel				Hitel				Kötvény				EU-s támogatás				Hazai támogatás			
											Terv	Tény	Eltérés (+; -)	Bev.rend.*	Terv	Tény	Eltérés (+; -)	Bev.rend.*	Terv	Tény	Eltérés (+; -)	Bev.rend.*	Terv	Tény	Eltérés (+; -)	Bev.rend.*	Terv	Tény	Eltérés (+; -)	Bev.rend.*
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
1.	Felújítások																													
2.	DDOP Integráció		2009.05.20	2011.05.19	871,4	85,4	0,0	0,0	85,4	0,0	0,0	0,0	0,0	A	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0		85,4	85,4	0,0	A	0,0	0,0	0,0	
3.	KEOP ivóvíz		2008	2011	15,8	5,6	0,0	0,0	5,6	0,0	1,1	1,1	0,0	A	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0		4,5	4,5	0,0	A	0,0	0,0	0,0	
4.	DDOP Forgalmi csomópont		2009	2011	94,0	2,1	0,0	0,0	2,1	0,0	2,1	2,1	0,0	A	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0	
5.	10 millió Ft alatti felújítások				0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0	
6.	Fejlesztések összesen				981,2	93,1	0,0	0,0	93,1	0,0	3,2	3,2	0,0		0,0	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0		89,9	89,9	0,0		0,0	0,0	0,0	
7.	Fejlesztések																													
8.	10 millió Ft alatti fejlesztések				0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0	
9.	Fejlesztések összesen:				0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0	
10.	Mindösszesen				981,2	93,1	0,0	0,0	93,1	0,0	3,2	3,2	0,0		0,0	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0		89,9	89,9	0,0		0,0	0,0	0,0	

*A= ha a forrás már rendelkezésre áll,

B= ha a forrás közbeszerzési eljárása folyamatban van,

C= ha a forrás közbeszerzési eljárása még nem indult el, a forrás nem áll rendelkezésre.

Az Önkormányzat 2010. december 31-én folyamatban lévő fejlesztési feladataira 2010. december 31-én fennálló kötelezettségek és azok forrásösszetétele

millió Ft-ban

Sorszám	Fejlesztési feladat (beruházás, felújítás)		Beruházás, felújítás		Teljes bekerülési költség (2010. dec. 31-ig)			2006. dec. 31-ig teljesített kiadás	2007-2010. évek között teljesített kiadás	Várható tény (teljes bekerülési költség) (11=9+10+12)	2010. utána vállalt kötelezettség (12=15+19+23+27+31)	A várható tény (teljes bekerülési költség) eszközpótlásra fordított összeg	2010. december 31-e utáni kötelezettség-vállalások forrásösszetétele																					Jogszabályban foglalt szakmai követelmény teljesítése (igen/nem)
	Megnevezése	Képviselő-testületi határozat száma	kezdete	tervezett befejezése	Terv	Tény	Eltérés (+; -)						Saját bevétel				Hitel				Kötvény				EU-s támogatás				Hazai támogatás					
													Terv	Várható tény	Eltérés (+; -)	Bev.rend.*	Terv	Várható tény	Eltérés (+; -)	Bev.rend.*	Terv	Várható tény	Eltérés (+; -)	Bev.rend.*	Terv	Várható tény	Eltérés (+; -)	Bev.rend.*	Terv	Várható tény	Eltérés (+; -)	Bev.rend.*		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
1.	Felújítások																																	
2.	DDOP Integráció		2009.05.20	2011.05.19	871,4	85,4	0,0	0,0	85,4	0,0	786,0	0,0	0,0	0,0	0,0		26,4	26,4	0,0	A	0,0	0,0	0,0		707,6	707,6	0,0	A	52,0	52,0	0,0	A		
3.	KEOP ivóvíz		2008	2011	15,8	5,6	0,0	0,0	5,6	0,0	10,2	0,0	2,0	2,0	0,0	A	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0		8,2	8,2	0,0	A	0,0	0,0	0,0			
4.	DDOP Forgalmi csomópont		2009	2011	94,0	2,1	0,0	0,0	2,1	0,0	91,9	0,0	7,3	7,3	0,0	A	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0		84,6	84,6	0,0	A	0,0	0,0	0,0			
5.	10 millió Ft alatti felújítások				0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0			
6.	Felújítások összesen				981,2	93,1	0,0	0,0	93,1	0,0	888,1	0,0	9,3	9,3	0,0		26,4	26,4	0,0		0,0	0,0	0,0		800,4	800,4	0,0		52,0	52,0	0,0			
7.	Fejlesztések																																	
8.	10 millió Ft alatti fejlesztések				0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0			
9.	Fejlesztések összesen:				0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0			
10.	Összesen				981,2	93,1	0,0	0,0	93,1	0,0	888,1	0,0	9,3	9,3	0,0		26,4	26,4	0,0		0,0	0,0	0,0		800,4	800,4	0,0		52,0	52,0	0,0			

*A= ha a forrás már rendelkezésre áll,
 B= ha a forrás közbeszerzési eljárása folyamatban van,
 C= ha a forrás közbeszerzési eljárása még nem indult el, a forrás nem áll rendelkezésre.

